

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 72, únor 2022

Aktuálně:

Aktualizovaná vyhláška O bezpečnosti při pořádání vodáckých akcí

Metodika:

Jídelníček – jak na „potravní specialisty“

Sestry a bratři, únor bílý, pole sílí, praví staré přísloví a bohužel to letos moc nevychází, tedy pokud nejste na horách, ale i tam posledních pár dní spíše sílí víchř s oblevou. Mně už kupříkladu vykvétají sněženky, obvykle počkají až na březnu. Ale uvidíme, třeba to bude jako loni a ještě v dubnu bude sněžit a bude hodně vody na jarní sjezdy.

Ani jsme se nenadáli a je tu konec zimy. Doufám, že oddíly pracují snad už skoro normálně a je více účastí než karantén a izolací. My už jsme také po roce, když jsme byli striktně jen venku, přesunuli část družinovek zase pod střechem. Přeci jen ve vánici nebo při teplotě kolem nuly při sporém osvětlení se některé skautské programy dělají obtížněji. Ale zase naši kluci konečně pochopili, k čemu je na schůzku čepice a teplejší oblečení a že nové džíny se opravdu umazou od bahna. A taky, že oheň pěkně hřeje.

Doufám, že sazbu Kapitánské pošty stihneme brzy, tak použijí budoucí čas – čeká nás Den sestřství, Den zamyšlení, společné datum narození zakladatelů, manželů Powellových. Letos obzvláště magická číslovka – 22. 02. 2022, dokonalý palyndrom. Říkal jsem našim vedoucím – kluci, nezapomeňte na Den zamyšlení, je to zrovna datum schůzky. A přišla odpověď: „OK, šéfe, na konci schůzky to zmíníme.“ Ale Den zamyšlení nespočívá jen v „na konci schůzky to zmíníme“. Měl by to být i čas, klidně o víkendu, jindy, večer, kdy by se skauti mohli a měli zastavit, zamyslet se, podívat se za

sebe i před sebe na cestu, kterou se ubírají, jestli jen bezduše nejdou po vyšlapaných kolejkách celoročního programu, co je dávno léta nalinkován, jestli promýšlejí, kam je i jejich svěřence vede cesta, jestli mohou udělat někomu více šťastným, jestli na někoho, zvláště na naše dříve narozené bratry a sestry, nezapomínáme. V této spojitosti bych mohl citovat dopis B.-P. na rozloučenou (např. zde), ale raději zde ocituji jiné věty, které náš zakladatel řekl:

„Věc, která se nejvíce vyplatí, je snažit se vnést štěstí do života druhých.“

„Ti, kteří nejsou pamětliví minulosti, jsou odsouzeni zopakovat si ji včetně všech předchozích léček a omylů.“

„Skauting je hra, a je to hra o velikou sázku.“

A na závěr ještě jeden citát od lady Olave Baden-Powell: *„Ve světě plném nejistoty a strachu září naše hnutí jako zlatý řetěz na tmavém pozadí. Články řetězu jsou ukuřeny z nečistšího zlata našeho slibu a zákona. Každý má svůj speciální a individuální tvar, svou národní charakteristiku, aby obohatil a zkrášlil celek. Řetěz se prodlužuje s každým novým článkem a sílí podle duchovní úrovně a počtu skautek v jednotlivých zemích.“*

Přeji vám všem dobrý vstup do jarní sezóny a „*Pamatujte, že štěstí nepřináší to, co máte, ale co dáváte druhým.*“ (Olave B.-P.)

CEDNÍK

Aktualizovaná vyhláška O bezpečnosti při pořádání vodáckých akcí

5

Středoevropské Jamboree na dosah ruky

10

Jakým způsobem si obstarat loď?

21

Proudem paragrafů – Pojištění při vodáckých akcích

24

ZPRÁVY Z HKVS

ROZHOVOR S HVĚZDÁŘEM V ČASOPISU PÁDLER

Článek je již zveřejněn na webu: <https://www.padler.cz/rozhovor-jan-hvezdar-fischer-neni-dulezita-barva-kosile-ale-vztah-k-padlu-v-ruce>

JARNÍ SRAZ VS

Termín: 8. – 10. 4. 2022

Místo konání: Most

Na srazu proběhne seznámení s místem a programem Navigamu, programy na splnění a prohloubení znalostí z kapitánské zkoušky a další.

ZAKLÁDÁME ZÁCHRANNÝ TÝM VS

Tým bude asistovat při zajištění záchrany na našich vodáckých akcích jako je Skare, Navigamus, Tři jezy a dalších. Členům bude nabídnuto nejen dlouhodobě využívat potřebné vybavení, ale i možnost přípravy a výcviku.

Pokud by tě zajímalo se stát skautským vodním záchranářem, neváhej.

Kontakt olda.p@centrum.cz, tel. 721585783

SKARE

Termín: 29. 4. – 2. 5. 2022

Místo konání: Velké Dářko

Přihlašování: od poloviny března

Informace budou průběžně zveřejňovány na webu SKARE <http://skare.skauting.cz>

Výklad bezpečnosti, vybavení lodí a pravidel závodů je připraven online formou videí, dostupný na webu <http://skare.skauting.cz/metodika/>. Úkolem a také odpovědností každého kapitána oddílu, který přihlašuje posádky do závodu, je seznámit s pravidly své členy, v ideálním případě v oddílech procvičit a také zajistit patřičné vybavení před samotnou akcí. Na Skare je výklad pravidel opětovně zahrnut a přizpůsoben věkové kategorii závodníků.

PŘES TŘI JEZY – ZMĚNY

Podle odezvy z loňského závodu a diskuze na podzimním srazu VS jsou v plánu následující změny:

- Rozdělení vyhlásování na dvě části: SUP, kánoe, Open žáci i dospělí od 12:15 a skautské P550 od 13:30.

- Zjednodušení kategorií SUP a přidání možnosti závodit od 15 let na rychlostních paddleboardech.
- Vlčata a žabičky budou moci jezdit po 7 v lodi.
- Přidána kategorie mixu u skautské kategorie: K – P550 – st. žactvo (skautky + skauti) – max 5 osob. Důvodem je i nutnost snížení vysokého počtu startujících v kategorii S (skauti).
- Přidána kategorie D – P550 – dospělí – max 5 osob.

VÝMĚNA PRŮKAZŮ VŮDCE MALÉHO PLAVIDLA

Doporučujeme zkontrolovat si datum vydání průkazu VMP: pokud je na průkazu datum vydání **před 1. 1. 2015**, průkaz urychleně vyměnit na některé z poboček Státní plavební správy, nebo elektronickou cestou na <https://portal.dopravy.cz/sps/>. Vyměnit je bude možné jen do 1. 7. 2022.

HKVS

MOD/KRÉ STRÁNKY

Mod^d/kré stránky jsou vodácké přílohy dětských skautských časopisů – Světýlko a Skaut-Junák. Přílohou je dostávají všichni dětští odběratelé těchto časopisů, registrovaní v jednotkách registrovaných s označením „vodní“.

Pokud vaše děti přílohy časopisů nedostávají, překontrolujte v systému SkautIS, zda je Vaše jednotka označena jako „vodní“, a pokud ano, reklamujte věc v TDC, které pro HKVS zajišťuje distribuci Mod/krých stránek: tdc@skaut.cz.

Všechna čísla najdete ke stažení na webu <https://vodni.skauting.cz/modkre-stranky>.

CO NAJDETE V ÚNOROVÉM ČÍSLE?

Skončily zimní olympijské hry. Je to dobrou příležitostí připomenout i v oddíle Josefa Rösslera-Ořovského. Mod/kré stránky s tím pomohou.

VODÁCKÉ DESETIKORUNY K 18. ÚNORU 2022

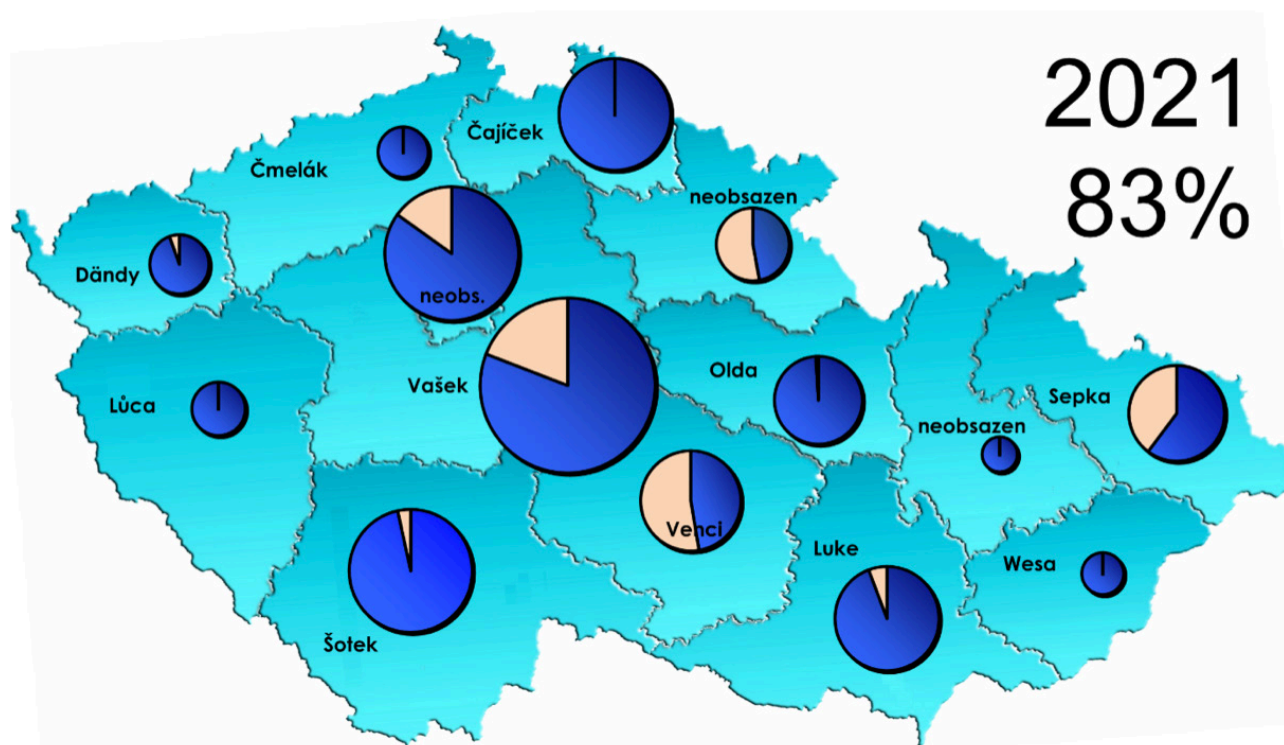
Ještě v HKVS zatím nevíme, kolik se letos registrovalo vodních skautů, ale v mnoha přístavech už máte jasno, a tak nám přicházejí první dary vodáckých desetikorun – od začátku roku je to celkem za asi pětinu našich vodáků. Očekáváme, že v dubnu bude možné rozslat do všech přístavů přehled přijatých darů za poslední tři roky a požádat o dar i pro tento rok.

Kompletní informace o Desetikorunách a jejich využití jsou na www.hkvs.cz/10kc. Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného členu se posílají na transparentní účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem 99YYXXXX, kde YY je rok a XXXXX je ev. číslo jednotky (pro rok 2022 to u jednotky ev. č. 114.05 bude var. symbol 992211405). V případě platby

za více předchozích let je variabilní symbol 9900XXXXX a ideálně roky uvést do zprávy příjemci. Příspěvky je možné zaplatit i hotově na Srazech VS.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslané v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

HVĚZDÁŘ

Stav zaplacených zvláštních příspěvků za poslední roky: kruhové grafy ukazují podíl přijatých darů oproti počtu registrovaných vodáků v kraji. Modré pole označuje vodáky, za které byly přijaty desetikoruny, vyschlé béžové jsou ti ostatní.

VODÁCKÉ DESETIKORUNY PŘIJATÉ V OBDOBÍ 5. 12. 2021 AŽ 18. 2. 2022:

ev. č.	Přístav/středisko	částka
112.99	středisko Arcus Praha	110 Kč
214.09	přístav Slanečci Kolín	860 Kč
21A.02	středisko Lesní Moudrost Dobřichovice	940 Kč
313.03	přístav Dačice	470 Kč
323.09	přístav Omaha Plzeň	1 660 Kč
421.01	středisko Úsvit Děčín	360 Kč
513.10	přístav Maják Liberec	1 030 Kč
533.01	středisko Smrček Svitavy	550 Kč
627.03	přístav Neptun Znojmo	2 260 Kč
815.04	přístav Poseidon Opava	690 Kč

AKTUALIZOVANÁ VYHLÁŠKA O BEZPEČNOSTI PŘI POŘÁDÁNÍ VODÁCKÝCH AKCÍ

Aktualizovali jsme vyhlášku O bezpečnosti při pořádání vodáckých akcí, najdete ji v příloze a na [webu](#). Vyhláška byla schválena HKVS dne 2. 2. 2022 a nabývá účinnosti dnem 1. 3. 2022. V tomto článku přinášíme podstatné změny, jejich důvod a co z toho pro nás plyne. Tato vyhláška plně nahrazuje [Směrnici pro vodácké akce](#) pro vodácké oddíly. Je pravděpodobné, že i ona bude upravena a je možné, že bude s vyhláškou sjednocena.

VEDOUCÍ VODÁCKÉ AKCE

(7) Součástí schválení vodácké akce je jmenování jejího vedoucího, který musí být dostatečně kompetentní. Dostatečně kompetentní osobou se pro účely této vyhlášky rozumí osoba, u níž lze předpokládat, že vzhledem k její rozumové a mravní vyspělosti, stejně jako s ohledem na úroveň jejich zkušeností a znalostí, zajistí bezpečné a řádné vedení akce. Vedoucí akce odpovídá za její organizaci a průběh, účastníci akce jeho pokyny dodržují.

V původním textu bylo, že vedoucí musí být plnoletý. Plnoletost sama o sobě nezaručuje žádné schopnosti, ale může omezit mladší vedoucí, kteří klidně mohou být kvalifikovaní a pro dané aktivity dostatečně kompetentní (např. vodácká schůzka roverů se zkouškou vodáckého minima dříve správně vyžadovala plnoletý dozor, který kvalifikaci mít nemusel). Dává to prostor pro samostatné schůzky posádek vedené kormidelníkem či kormidelníci, vždy ale kapitán/ka oddílu musí pečlivě zvážit jejich vyspělost, zkušenost a schopnosti a podmínky, ve kterých schůzky

probíhají. K samostatnému vedení schůzek také musejí být připravováni a kapitán/ka oddílu se musí přesvědčit, že to zvládnou. Doporučujeme si k tomu projít [právní analýzu](#) na Křižovatce. Na konci stránky je odkaz na článek v Kapitánské poště 02/2021, který odkazuje a vysvětluje původní znění vyhlášky. Ten bude nahrazen článkem o samostatnosti posádek na vodě, který vyjde v příštím čísle. Do konce března můžete psát dotazy, které vám v připravovaném článku zodpovíme, a podněty, kterým se budeme věnovat.

Vedoucí akce je ten, kdo je jako vedoucí schválen nebo určen příslušnou jednotkou nebo běžně vedoucí/m oddílu. Vedoucí akce může nechat posádky samostatně plout kdekoliv dle svého uvážení a domluvy s nimi s ohledem na svoji kvalifikaci a na svou odpovědnost.

OBTÍŽNOST TOKU A PŘÍSLUŠNÁ KVALIFIKACE

(8) V souvislosti s pořádáním vodácké akce jsou dále zmiňovány následující kvalifikace:

- a) vůdcovská zkouška,*
- b) zkouška vodáckého minima či některá z odpovídajících civilních kvalifikací: kurz vodní turistiky, instruktor vodní turistiky a raftingu, cvičitel či trenér odpovídajícího vodáckého sportu, záchranář VZS ČČK, záchranář na volné vodě apod.,*
- c) kapitánská zkouška.*

(9) Pro vodácké akce na stojaté vodě a proudících vodách obtížnosti ZW ve vzdálenosti, do které je možné poskytnout záchranu ze břehu (do 25 metrů), není stanovena povinná kvalifikace.

(10) Pro vodácké akce na stojaté vodě a proudících vodách obtížnosti ZW ve vzdálenosti větší, než ze které je možné poskytnout záchranu ze břehu, je povinnou kvalifikací vedoucího akce kterákoliv z uvedených v čl. (8).

(11) Pokud vedoucí vodácké akce dle čl. (9) a (10) nemá vodáckou kvalifikaci, je nutné důsledně se vyhýbat potenciálně nebezpečným místům (např. nebezpečné jezy, úzké a silně meandrující toky, místa s koncentrovanou lodní dopravou apod.). Za vodáckou kvalifikaci se považuje některá z kvalifikací vyjmenovaných v čl. (8) písm. b) až c).

(12) Pro vodácké akce na vodách obtížnosti WW je povinnou kvalifikací vedoucího akce vůdcovská zkouška dle čl. (8) písm. a) a některá z kvalifikací vyjmenovaných v čl. (8) písm. b) až c).

Aktualizovali jsme výčet vodáckých kvalifikací podle současných akreditací a nedělíme je podle obtížnosti, neboť civilní a profesní kvalifikace vydávané dříve se stejným názvem mají jiná oprávnění než ty současné. Také obtížnost WW dále nedělíme – kdo má nějakou vodáckou kvalifikaci, předpokládá se, že má v tomto směru soudnost a dokáže vyhodnotit schopnosti jak svoje, tak skupiny, popř. ví o omezení obtížnosti WW u dané kvalifikace.

Vzdálenost 25 m od břehu (standardní délka plaveckého bazénu) je považována za maximální, kdy může školený plavčík ještě aktivně zasáhnout ze břehu. Proto považujeme za nevhodné bez přítomnosti osoby znalé specifik záchrany z lodi a lodí plout dále od břehu. Dále na velkých vodních

plochách hrozí při překročení této vzdálenosti při změně počasí zanesení lodi dále od břehu a vznik vln, které mohou loď převrátit.

Vyřadili jsme původní text: „U absolventa vůdcovské zkoušky se očekává, že dokáže kvalifikovaně odhadnout míru rizika spojenou s vodáckými aktivitami.“ Vůdcovská kompetence Zajištění bezpečnosti je: „Zajišťuje dodržování pravidel fyzické i psychické bezpečnosti při běžných i specifických aktivitách s dětmi.“ Konkrétně se vodáckými aktivitami vůdcovská zkouška nezabývá, tato formulace tedy byla zavádějící. U specifických aktivit s dětmi, kam vodácké aktivity patří, jsou potřeba zkušenosti a schopnosti nad rámec vůdcovské zkoušky.

ZDRAVOTNÍK

(15) Vedoucí akce určí před zahájením akce, kdo bude zastávat funkci zdravotníka.

Odstranili jsme povinnost kvalifikace Zdravotníka zotavovacích akcí, neboť to není pro všechny vodácké aktivity nutné, např. na schůzkách postačuje běžná schopnost podat první pomoc se znalostí vodáckých specifik.

POTENCIÁLNĚ NEBEZPEČNÁ MÍSTA

(17) Každé potenciálně nebezpečné místo (jez, peřej) je vždy nutné předem prohlédnout a určit způsob jeho překonání. Při plavbě plavební komorou musí vedoucí akce domluvit proplavení s její obsluhou a řídit se pak jejími pokyny.

Tento bod jsme přidali. Obtížná a potenciálně nebezpečná místa je potřeba vždy prohlížet nejen z důvodu bezpečnosti (i na důvěrně známých místech se může objevit např. zaseklý strom), ale i z hlediska předávání zkušeností. Vysvětlujeme, proč volíme zrovna

ten způsob překonání, pro který jsme se rozhodli. Kdy a proč prohlédneme ze břehu a kdy stačí prohlédnutí z vody. Popisujeme nebezpečí, která hrozí a která naopak nehrozí, nechme i mladší účastníky a účastnice výpravy odhadovat možná rizika a navrhnout, jak se jim můžeme vyhnout.

I na malých plavidlech je možné nechat se proplavit plavební komorou. Vždy je nutné řídit se pokyny její obsluhy, doporučujeme proplavení telefonicky domluvit dopředu. Kontakty najdeme např. v aplikaci mapy.cz. Málo frekventované komory obsluha obvykle připraví na proplavení na domluvený čas, u frekventovaných komor naopak sdělí čas, kdy bude připravena.

HKVS

● AUTOR FOTOGRAFIE: LUCIE FUKA KOLÁŘOVÁ – LŮČA

LODNÍ TESAŘ 2022 – NAUČ SE POSTAVIT/OPRAVIT LOĎ

Chceš vdechnout znovu život starší lodi, nebo třeba jednou postavit novou? Oplachtit pramici nebo kánoi? Naučit se práci se dřevem či laminátem? Pak právě pro Tebe je určen tento výběrový kurz.

Osmý ročník kurzu se bude konat na ověřeném místě, tj. na Sečské základně, poslední týden srpna. Letos opět zvažujeme prodloužení o týden před nebo týden po kurzu, které je určeno pro dostavby lodí. Máme pro vás čtyři tematické celky:

- Základním programem bude opět **stavba dřevěné lodi** metodou sešij a slep. Tento rok opět bude možné pokračovat i s dostavbami a strojením lodí vzniklých v minulých letech.
- **Dokončení lodí** tak, aby mohla na vodu, měla plachty a krásně vypadala. Budeme tedy nově vyrábět ploutve, kormidla a takeláž. Také na Vaši loď kovat různá potřebná udělátka a navlékat lana, dokonce můžeme okrajově zabrousit do povrchové úpravy, a to doslova.
- Výroba vlastního dřevěného pádla byla jednou ze základních dovedností vodáků. I dnes je to výzva pro všechny, kteří už nějakou loď mají, nebo se zatím do stavby vlastní lodi nechtějí pouštět a při tom v rámci kurzu realizovat vlastní projekt.
- V případě zájmu ukážeme nebo pomůžeme **oplachtit Vaši P550ku** takeláží Černá eskadra a případně ji osadit i lubovnými latěmi.

Pokud nám bude přát počasí podobně jako v posledních letech, rádi bychom v rámci kurzu uspořádali společnou plavbu již oplachtěných lodí a případně si

ZÁKLADNÍ DATA

- Termín: 26. srpen – 4. září 2022
- Přihlašování: do 28. 2. přes <http://www.hkvs.cz/loдни-tesar>, nebo do naplnění kapacity 10 osob
- Základní cena: 2 450 Kč
- Místo: Seč, Základna pardubické Sedmičky
- Kontakt: Hvězdář – tel. 603 965 184, hospodar+tesar@hkvs.cz

i zahráli plachetní hru na vodě, tj. aktivity, u kterých si nejlépe ukážeme, **jak správně plachtit**.

Samozřejmě budou součástí kurzu i teoretické přednášky a debaty, které se provozují hlavně při a po jídle a po večerech poněkud volnější formou, ale bez ztráty odbornosti. Tak jako předchozí ročníky, je náš kurz otevřen i pro neskautskou veřejnost a rodinné příslušníky.

Tak neváhejte a přihlaste se, kdo chcete proniknout do tajů stavby a úpravy vlastní lodi. Po zkušenostech z minulých ročníků je omezen počet účastníků, abychom se Vám mohli opravdu plně věnovat.

JSME OTEVŘENI RODINNÉMU SKAUTINGU

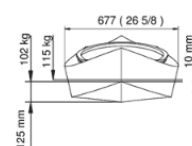
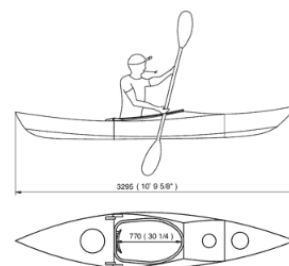
Nemusíš přijet sám a své milé nechat doma. Místa pro návštěvy bude dost a kolem Seče je krásně.

Pro letošní rok je vedle modelů z minulých ročníků (určitě prolistujte minulé pozvánky na webu HKVS) v nabídce zahájení stavby některého z těchto zajímavých plavidel:

- samozřejmě tradiční české maňásky
- a další dle obrázků

- moderní otevřená plachetnice P4 a její dětská obdoba OPTIPON (Převzato z <http://fiorance22.free.fr/index.php?categorie9/optipon>)

- dřevěný kajak Backsplash s možností složení na krosnu (převzato z <https://duckworks.com/backsplash-v2-plans/>)

- surfovací dřevěný kajak Matunuck Surf (převzato z https://www.clcboats.com/shop/boats/surf_boats/surfkayaks/matunuck-stitch-and-glue-surf-kayak-kit.html)

- pevné SUP prkno Kaholo Stand-Up Paddleboard (převzato z https://www.clcboats.com/shop/boats/surf_boards/surf_kayaks/matunuck-stitch-and-glue-surf-kayak-kit.html)

- miniaturní remorkér [Candu Jr.](http://www.berkeley-engineering.com/CanduJr.html) (převzato z <http://www.berkeley-engineering.com/CanduJr.html>)

- větší [Godzilli 16](https://devlinboat.com/product/godzilli-16-plans/) (převzato z <https://devlinboat.com/product/godzilli-16-plans/>)

HVĚZDÁŘ

KAPITÁNSKÁ LESNÍ ŠKOLA VODNÍCH SKAUTŮ 2022

Vedeš nebo chceš vést vodácký oddíl a potřebuješ kapitánskou zkoušku? Věnuje se tvůj oddíl vodáckým aktivitám a kapitánská zkouška se ti hodí? Pojeď na KLŠVS 2022, na barvě košile nezáleží!

- Prohloubíš (nejen) vodácké znalosti a dovednosti.
- Naučíš se pracovat s (nejen) vodáckými metodickými materiály.
- Načerpáš další inspiraci k vedení skautského oddílu.
- Dostaneš Vodáckou příručku.
- Každý den budeš na vodě nebo ve vodě, ať už v bazénu, na řece, na rybníce nebo slalomovém kanále.

- Užiješ si kánoe, P550, kajaky, rafty i plachetnice.
- Na programu budou také hry, workshopy a diskuzní programy doplněné zpěvem u táborových ohňů.
- Složíš kapitánskou zkoušku.
- Získáš osvědčení MŠMT Kurz vodní turistiky opravňující k vedení vodáckých skupin i v civilním životě (např. cestovní kanceláře, školní výpravy).

TERMÍNY A MÍSTA KLŠVS:

- 10.–12. 6. 2022 Zahajovací a plachetní víkend (Velké Dářko)
- 12.–21. 8. 2022, Táborová část (tábořiště Prácheň u Horažďovic)
- 30. 9. – 2. 10. 2022, Víkend divoké vody (Roztoky u Křivoklátu)
- 25.–27. 11. 2022, Závěrečný víkend (Tortuga Nymburk)

WEB:

<https://klsvs.skauting.cz>

VSTUPNÍ PODMÍNKY:

- dovršený věk minimálně 18 let (před dnem zakončení zkoušky),
- vyjádření vedoucího střediska/přístavu, ve kterém je uchazeč členem,

- uplavat alespoň 200 m,
- uplavat 10 m pod vodou,
- absoluce vůdcovské zkoušky,
- pádlovat na obě strany,
- za poslední 3 roky mít spluto min. 50 km řek (s výčtem názvů řek a jejich úseků),
- uvázat 6 základních uzlů a vědět, kde se používají,
- praxe minimálně 1 rok ve vedení oddílu vodních skautů nebo ve skautském oddíle, věnujícím se vodním sportům (dokládá se potvrzením vedoucího střediska),
- očkování proti Covid-19.

PŘIHLAŠOVÁNÍ BĚŽÍ!

Na všechny frekventanty a frekventantky se těší Silva a tým KLŠVS

- AUTOR FOTOGRAFIÍ: ARCHIV KLŠVS

O VORAŘSKOU HOUŽEV 2022 - ZÁVOD SKAUTSKÝCH PLACHETNIC V PRAZE

Pro pár posádek budeme mít loď na půjčení na závod v sobotu 14. května 2022. Přátelé z Českého Yacht Klubu pro nás letos opět otevírají kategorii skautských lodí, a tak je škoda příležitosti nevyužít.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

- Termín: sobota 14. května 2022
Letos se akce v rámci víkendu v Praze hezky doplňuje se Svatojánskými slavnostmi NAVALIS (www.navalis.cz), které mají program v sobotu i neděli.
- Místo: Vltava v Praze – Podolí pod Vyšehradem, u [Českého Yacht Klubu](#)
- Startovné: 350 Kč za loď
- Účastníci: Na každé lodi max. 3 závodníci, vždy minimálně jedna osoba nad 15 let (akce se koná bez omezení plavebního provozu). Při jednotlivých rozjížkách nemusí být celá posádka na palubě, ale účastník může závodit jen za jednu posádku.
- Lodě: P550 s plochou plachet max 7 m², bez přídavných plachet
- Přihlášení: 14. 4. 2022 přes

[formulář](#) (jedna přihláška pro oddíl/přístav – počty posádek lze následně upřesnit)

Podrobné informace dostanou přihlášení účastníci v polovině dubna: Závod bude řízen podle ZPJ World Sailing, Soutěžního řádu ČSJ, Plachetních směrnic a vyhlášek ZK a Vypsání závodu. (Zkuste deskovku na jachtařské závody a pravidla z [Kapitánské pošty č. 47, prosinec 2016, str. 14](#) ;-)

PŘEDBĚŽNÝ HARMONOGRAM

9:00	zahájení přijímání přihlášek
9:45	uzávěrka přihlášek
10:00	zahájení závodu – u stožáru na koruně hráze
10:45	start 1. rozjíždky
	Vyhlášení výsledků a ukončení závodu na verandě ČYK – čas dle dohody s přihlášenými účastníky

HVĚZDÁŘ

STŘEDOEVROPSKÉ JAMBOREE NA DOSAH RUKY

Středoevropské skautské Jamboree (CEJ) se po dlouhých 25 letech přesouvá zpět do Prahy. Ve dnech 2.–12. srpna 2022 vyroste na Holešovickém výstavišti velký mezinárodní tábor skautů ve věku 14–17 let, aby tu se svými vedoucími načerpali inspiraci pro práci na sobě, s oddílem, navázali nová přátelství a v neposlední řadě si odnesli zážitky, na které budou dlouho vzpomínat.

UŽ TO DÁVNO NENÍ JEN VISEGRÁDSKÁ ČTYŘKA

Tato komornější verze světového Jamboree získává čím dál víc příznivců. Dávno už přerostla země Visegrádské skupiny (tedy ČR, Polsko, Slovensko a Maďarsko), a dokonce i kontinentu. Na CEJ můžete potkat skauty z Irska, Ukrajiny, Francie, ale taky třeba z Egypta nebo Tchaj-wanu. Pro ty, co si nemohou dovolit účastnit se Jamboree na druhém konci světa, je to dobrá příležitost vychutnat si atmosféru mezinárodní skautské akce, a to doslova za humny.

IRIS

Central European
Jamboree 2022

NA JEDNÉ PALETĚ

Každé Jamboree má nějaké své téma, které se prolíná celým programem a doprovází účastníky doslova na každém kroku. „Palette of the World – Paleta světa“ je ústředním mottem letošního ročníku. Pod tímto názvem lze hledat vícero vysvětlení. Třeba, že každý z nás má nějakou svou paletu barev (například povahu nebo zájmy) a s pomocí ostatních si ji může rozšířit i o další barvy. Ale také, že každý z nás je jednou barvou na velké paletě světa, a společně tvoříme jeho krásu a rozmanitost ve všech podobách.

Letošní ročník tedy bude velmi hravý a barevný, koneckonců i IRIS je pojmenování pro odstín jedné z barev, a jen tak na okraj, jmenovala se tak i řecká bohyně duhy.

BAREVNÁ CESTA K SOBĚ I DRUHÝM

Jednotlivé barvy z palety tvoří nejen logo letošního ročníku, ale mají rovněž každá svůj význam v programu. Byly vybrány tři základní, které jsou vázány k jednotlivým principům skautingu. V rámci červené části programu bude kladen důraz na skautský princip „povinnost k sobě“. Účastníci se v rámci této části programu zaměřují sami na sebe a poznávají vlastní škálu barev. Čeká na ně sportovní vyžití, kulturní program v podobě večerních koncertů a přednášek, nebo hry po celé Praze, kde budou hráče provázet vědci, skauti, králové či umělci. Zároveň bude prostor zamyslet se nad sebou a nad svým životem, překonat se ve sportovních aktivitách nebo zkusit kreativní činnosti.

Ve druhém programovém bloku se pozornost přesouvá od poznání jednotlivců a jejich vlastních barevných škál k poznání barevné škály druhých. Tato žlutá část zahrnuje aktivity zaměřené na poznávání mezinárodního skautingu, kultury či jiných

náboženství skrze duchovní program. V tyto dny mohou účastníci rovněž připravit program pro ostatní, ochutnat tradiční jídla či si vyzkoušet tance jiných národů nebo různé zvyklosti, charakteristické pro konkrétní zemi. Cílem je poukázat na pestrost světa, kterým je každý obklopen, a umožnit účastníkům navázat nová přátelství.

Modrá barva reprezentuje třetí programový blok, který se věnuje službě ostatním, trvale udržitelnému rozvoji a ekologii. Kromě přednášek je připraven i výběr institucí a organizací, kde budou moci všichni přiložit ruku k dílu v rámci dobrovolnické činnosti, pozornost bude věnována celosvětové problematice sucha i zamýšlení nad různými životními situacemi v rámci Hry o životě. V rámci Jamboree se chystá řada výletů, zavítáme třeba na Vranovskou přehradu na prohlídku místní vodní elektrárny nebo na návštěvu školního reaktoru.

Závěrečný, devátý den jamboree s odstínem barvy IRIS shrne vše, co účastníci zažili, a ukončí ho slavnostní průvod Prahou.

SKAUTSKÝ DEN - OCHUTNÁVKA JAMBOREE PRO SKAUTSKOU VEŘEJNOST

Že nejste mezi registrovanými účastníky? Nevadí, i tak jste vítáni! Jako každý ročník, i letos nebude chybět tzv. Skautský den 7. 8. Tedy den, kdy můžete zavítat na CEJ, prohlédnout si areál a aktivity, kterým se účastníci zrovna věnují, a užít si atmosféru tohoto jedinečného skautského setkání.

Navíc souběžně se Skautským

dnem zpravidla probíhá i představení jednotlivých zemí, které na CEJ přijely. To je báječná příležitost ochutnat tradiční jídla připravená skauty ze zahraničí, prohlédnout si jejich kroje, zjistit, jaké hry hrají s oddílem a dozvědět se, jak se skautuje v ostatních zemích. Třeba najdete zajímavé nápady i pro vás!

Pro další informace sledujte oficiální web www.cej2022.cz nebo facebook: @cej2022.

ZAPOJTE SE DO TÝMU

Lákalo by vás zažít Jamboree na vlastní kůži? Máte elán, nápady a zkušenosti? Chcete si najít nové přátele nebo třeba potkat ty z předešlých ročníků? Co takhle zažít léto jinak? Mezinárodní servisní tým (IST) přijímá nové členy! Více informací na www.cej2022.cz.

Pojďte do toho s námi!

ZUZANA PEGGOUŠ ŠKODOVÁ
A LENKA JAHŮDKA JEDLIČKOVÁ,
TÝM CEJ 2022

ZEMŘEL BRATR MIROSLAV ČEMUS - PYTLÍK

S velkým zármutkem jsme přijali zprávu, že nás po těžké nemoci dne 10. ledna 2022 opustil bratr Pytlík – Miroslav Čemus z Neratovic.

Pytlík byl vodním skautem tělem i duší. Když po revoluci pomáhal obnovovat skauting v Neratovicích, jeho snem byli skauti v modrých košilích. Nejprve oddíl a nakonec dne 1. září 1998 spolu s ostatními založil Přístav Neratovice. Z pár členů se Přístav rok co rok rozrůstal a nyní, po nedávném dvacetiletém výročí založení Přístavu, zjišťujeme, že pod vedením Pytlíka jsme jedna z největších základen ve Středočeském kraji.

Po celou dobu byl přístavním kapitánem, účastnil se stálých i putovních táborů, Navigamů a samozřejmě zůstával pravidelným účastníkem srazů kapitánů (srazů VS). Svou nezastupitelnou

úlohu měl i jako krajský kapitán Středočeského kraje.

Pytlík uměl své bohaté vodácké zkušenosti předávat dalším a hlavně dětem, které mu oplácely radostí, úsměvem a nefalšovanou skautskou láskou. Také díky nim jako by nestárnul...

Těch řek a potoků, co jsme spolu sjeli, co trampů nachodili, tolik legrace a průšvihů, co jsme zažili...

Pytlík byl veselá povaha, a to mu vydrželo až do konce. Bojoval statečně se zákeřnou nemocí více jak rok, ale záznaky se bohužel nestávají každý den.

Odešel člověk milující a milován, který žil pro nejvyšší Pravdu a Lásku a věříme, že ve své kánoji na druhém břehu najde svůj proud a nekonečnou peřej.

Vzpomeňme na Pytlíka a své poslední A-hoj mu zakřičte pořádně nahlas, protože si to zaslouží.

PŘÍSTAV NERATOVICE

JÍDELNÍČEK - JAK NA „POTRAVNÍ SPECIALISTY“

V oddílech se běžně setkáváme s tím, že někdo něco nejí. Důvodem většinou bývá buď alergie, intolerance, přesvědčení, nebo prostě vybíravost a zmlsanost. Zejména u malých dětí, ale i u starších konzervativních jedinců může jít o nedůvěru k neznámé potravíně.

Vybíravost a zmlsanost poznáme celkem snadno – dotyční nám to neřeknou dopředu. ;-) Moje osvědčená rada je to moc neřešit, nikdo hlady nezemře, když vynechá jedno z pěti jídel za den. Nucení do jídla vede jen ke zbytečnému hročení situace, žádné kladné výsledky nemá a rozhodně nepřispěje k tomu, aby nám společně na táboře či výpravě bylo dobře. A upřímně – jíme i my vedoucí každý druh zeleniny, luštěnin či obilovin, nebo jakékoliv maso, abychom to samé vyžadovali po dětech, když si sestavíme jídelníček podle našich chutí? Můžeme samozřejmě vybízet k pouhému ochutnání, nandat do ešusu vzorek polévky či kaše na jednu lžici, rozkrájet chleba s divnou pomazánkou na jednohubky atp., funguje to docela dobře a ve druhé půlce tábora už to nikdo nepotřebuje a všichni jedí všechno.

ALERGIE A INTOLERANCE

Alergie a intolerance jsou zdravotní důvody, měli bychom o nich vědět dopředu a vyřešit je nějak musíme. Zatímco intolerance je většinou způsobena nedostatkem či přímo absencí příslušného trávicího enzymu a stopová množství nevaří, u alergie je to jinak. Jedná se o přehnanou imunitní reakci na látku jinak pro organismus neškodnou, a proto vadí i stopové množství. Musíme tedy pečlivě číst složení všeho, co dotyčný sní. Bohužel až příliš často se objevují i různé kombinace – strážník může mít alergii i intoleranci, a to na více potravin zároveň.

Nejčastěji se setkáváme s alergiemi na kravské mléko, vaječný bílek, lepek, některé druhy ovoce nebo ořechů.

Tipy na možná řešení, která se dají různě kombinovat:

- Jídlo pro všechny bez alergenu – nejjednodušší řešení, většinou není úplně praktické pro jídelníček na delší dobu a vyžaduje často určitou kreativitu při jeho vymýšlení. Nemusíme se bát zapojit alergické osoby nebo jejich rodiče do sestavení jídelníčku a pomoci s nákupem potravin. Je potřeba hlídat na etiketách potravin složení, alergeny jsou často i tam, kde

bychom je nečekali, zejména u méně kvalitních výrobků (např. lepek v jogurtech).

- Složku s alergenem přidáme na konci po odebrání patřičných porcí (např. smetana do omáčky, jogurt do salátu, oříšky do kaše).
- Alergik jí něco jiného. Dostane např. místo jogurtu ovocnou přesnídávku nebo svůj bezlaktózový jogurt, použije vlastní přílohu (bezlepkový chléb) apod. Je potřeba také hlídat procesy v kuchyni (popsaná prkénka a nezaměňovat je, jako první osmažit přírodní řízek a až poté ty ve strouhance apod.).

JAK NAHRADIT MLÉKO A MLÉČNÉ VÝROBKY

U mléka bývá nejčastěji problémem trávení laktózy (mléčného cukru). Stejně tak ale může jít o intoleranci kaseinu (mléčné bílkoviny), či kombinaci obou. Závažnost této intolerance se u každého liší a je tedy nezbytné postupovat individuálně. V některých případech postačí vyřadit jen mléko a nevaří máslo, sýry (popř. jen některé dle doby zrání) a zakysané produkty. U alergiků je potřeba hlídat i další potraviny, např. sušenky, sladkosti, pečivo, uzeniny, margaríny (zejména ty s máslovou příchutí).

Tipy:

- Ovesná/jáhlová/pohanková kaše se uvaří ve vodě a mléko (smetana, salko) se přidá až po odebrání potřebných porcí nakonec. Můžeme zkusit také 100% ovocný džus a mléko nepřidávat vůbec (vhodné třeba pro základ na jahelník).
- Místo ořechů je možné použít slunečnicová semínka.
- Pokud nevaří zakysané výrobky, je potřeba hlídat, zda do

nich není přidáné sušené mléko, týká se to zejména jogurtů.

- Pokud je k snídani kakao, uvaříme i čaj.
- Použijeme rostlinné „mléko“ (rýžové, ovesné, sójové, mandlové...). Pozor na ostatní intolerance a alergie a vždy si přečtete složení. Zejména sušené verze těchto nápojů mohou obsahovat další aditiva, která nejsou ve stravě žádoucí.
- Do jídel typu kari se hodí například kokosové mléko, které do slaných jídel jinak moc nepoužijete. Dobrá náhražka je také sezamová pasta (tahini). Samotná je nahořklé a palčivé chuti, ale dvě-tři lžičky do kotlíku kari zjemní chuť, stejně jako smetana.
- Místo pomazánek vyrobených z mléčných výrobků můžeme sáhnout po kvalitní paštice nebo některé veganské pomazánce z luštěnin a zeleniny.
- Silken tofu – je speciální druh tofu připomínající spíše pudink. Prodává se většinou v tetrapaku nebo hliníkových krabičkách, jako paštiky. Oslazené a smíchané s oříškovým máslem či čokoládou vytvoří výborný krémový dezert.

JAK NA BEZLEPKOVÉ POKRMY

Závažnou formou nesnášenlivosti lepku je celiakie. Jedná se o celoživotní autoimunitní onemocnění spojené nejčastěji se zánětem sliznice tenkého střeva. Ta se ztenčuje, eroduje a neplní svou funkci, což vede k trávicím potížím a nejrůznějším projevům nedostatku živin a důležitých látek, které se jinak vstřebávají do organismu právě v tenkém střevě. Stejně tak se ale může jednat o alergii, nebo neceliakální nesnášenlivost, či kombinaci. Nesnášenlivost lepku tedy může být u různých jedinců různě silná.

Lepek je obsažen v některých obilninách (pšenice, žito, oves, ječmen), bezlepkové pokrmy tedy nemohou obsahovat běžnou mouku a výrobky z ní – běžné pečivo,

těstoviny, kuskus, bulgur apod. Bohužel lepek obsahují i potraviny, kde bychom jej přirozeně nečekali – některé jogurty, čokolády, kečupy, masové konzervy, uzeniny, různé polotovary a dochucovadla.

Nejefektivnější cestou, jak si poradit s vařením v oddíle, když vaříme i pro celiaky, je vařit ze základních surovin. Maso, sýry, zelenina, ovoce, jednodruhové koření, luštěniny, rýže, pohanka ani jáhly lepek neobsahují, spousta pokrmů se tedy dá uvařit bezpečně pro všechny celkem bez problémů. Pozor si musíme dát u polotovarů (ideálně se je snažit omezit a když je kupujeme, tak ohlídat složení) a dochucovadel. Dochucovadla však běžně kupujeme v malém množství všechna před výpravou či táborem, není tedy problém si to pohlídat, popř. zaúkolovat ty, co to potřebují. Bezlepkové uzeniny jsou běžně dostupné v některých supermarketech za běžnou cenu.

V české kuchyni se často přidává mouka i tam, kde to jde docela dobře (nebo i lépe) bez ní (poprášení přírodních řízků, zahuštění šňávy z masa, krupice do polévky, zahuštění zelí, čočky apod.).

Tipy na bezlepková jídla:

- sladké kaše – jáhlová,

pohanková, rýžová

- maso-zeleninové směsi s brambory, rýží či pohankou
- guláš – klasický hovězí (stejně množství masa a cibule, k uvaření pouze tolik vody, aby bylo maso ponořeno, není pak nutné zahušťovat), segedínský (to samé, na konci přidat zakysanou smetanu), buřtguláš (část brambor přidat o 5 minut dříve než zbytek, rozvaří se a tím pokrm zahustí). Do gulášů také můžeme přidat nastrohanou zeleninu, která se trochu rozvaří.
- luštěninová jídla
- polévky – maso/zeleninové vývary, polévky z luštěnin, zelňačka nebo gulášovka (ty zahustíme rozvařenými brambory stejně jako buřtguláš).
- Lze použít také mouku bezlepkovou – buď ze suroviny, která je přirozeně bezlepková (pohanka, kukuřice, čočka, rýže...), nebo směs z obilovin, které byly lepku zbaveny. Dnes už je běžně koupíme téměř kdekoliv.

Pro běžný jídelníček třeba na táboře je rozumné, když má celiak s sebou nebo mu dokážeme zajistit při nákupu bezlepkové instantní kaše a müsli (nahradí ovesnou

kaši, běžné müsli, pečivo), bezlepkové pečivo, bezlepkové těstoviny či kuskus.

ODBORKA KUCHAŘ/KUCHAŘKA

Víte, že potravinové alergie jsou jako úkol v odborce Kuchař/Kuchařka? Zejména pokud v oddíle máte někoho s alergií a problematiku řešíte tak jako tak, využijte toho! A podívejte se i na další úkoly, hodí se, i když s odborkami nepracujete – jíst se musí vždycky :-)

VEGETARIÁNI A VEGANI

Vegetariáni či vegany jsou lidé většinou z přesvědčení, někdy z náboženských důvodů. Vegetariáni obvykle nejedí nic, kvůli čemu bylo nutné zvíře usmrtit – tedy maso a masné výrobky. Vegani žádné živočišné produkty (ani med, pokud se nejedná o „medové vegany“). Občas sám sebe vegetariánem nazývá i člověk, který nejí jen červené maso, nebo maso pouze nevyhledává. Je dobré se ujistit, že obě strany mají na mysli skutečně totéž. Bylo by zbytečné, abychom strávili hodiny vymýšlením bezmasých variant pro někoho, kdo nakonec stejně sní všechno – maso nemaso.

Maso a masné výrobky můžeme nahradit vegetariánskými/veganskými výrobky. Ty však nejsou určeny pouze pro vegetariány či vegany, klidně je můžeme jíst všichni alespoň někdy. Jídelníček tím obohatíme a v některých případech můžeme využít jejich výhod oproti masu (hmotnost, trvanlivost, skladování mimo lednici).

Maso není potřeba jíst každý den, je ale potřeba pokrýt denní dávku bílkovin. Doporučujeme zařazovat do jídelníčku opravdové maso a kvalitní masné výrobky jen občas a pro vegetariány či vegany je nahradit kvalitní alternativou, kterou si třeba sami mohou koupit a přivést. Ostatní jídla mohou být bezmasá pro všechny a na vyváženosti stravy se to rozhodně negativně nepoděpí. Párky nebo paštiky pochybné kvality či gulášová polévka ze sáčku, které obsahují trochu masa a různé semleté zbytky, nejsou vhodnými potravinami pro nikoho. Vegani musejí doplňovat (tabletami) vitamín B12, který se přirozeně vyskytuje jen v mase a mléčných výrobcích.

NÁHRAŽKY MASA:

- sójové maso – nudličky, granulát, kostky, plátky. Jeho výhodou je nízká cena, hmotnost a trvanlivost, je tedy vhodnou alternativou masa pro celý oddíl, když není maso kde koupit nebo uskladnit v chladu. Vždy se povaří v osolené vodě dle návodu, někdy ji můžeme rovnou ochutit (šetříme-li vodou a/nebo náplní vařiče), jindy maso můžeme vyždímat a naložit např. do marinády a pak upravovat jako maso, např. restovat. Nejsnazší práce je s granulátem

– drobné kousky nepotřebují dlouhý var, lépe přijímají chuť pokrmu a jsou i lépe snášeny nedůvěřivými strávníky.

- tofu – je vyrobeno ze sojového mléka, konzistencí připomíná tvaroh nebo sýr. Ochucené verze k přímé konzumaci jsou např. uzené nebo marinované. Přírodní nebo bylinkové tofu je stále polotovar a chuť mu musíme sami „vnutit“ (koření, dochucovadla).
- tempeh – sojové boby prorostlé ušlechtilou plísní. Prodávají se v přírodní verzi – s tou je potřeba ještě pracovat, nebo ochucené (většinou smažené, nebo uzené), které jsou k přímé konzumaci. Kromě bílkovin je významným zdrojem vitamínů řady B.
- seitan – alternativa masa z pšeničného lepku, s masovou texturou. Je vhodný k vaření, pečení, dušení či grilování. Prodává se často v prášku, hněte se jako těsto.
- Robi – kombinace pšeničných bílkovin a řepy.
- Klaso – opět kombinace pšeničné bílkoviny a dalších rostlinných složek. Dá se zakoupit i ve

F Alergie a alergeny. Družině/oddílu představím zajímavou formou základní potravinové alergie a běžné alergie. Vymyslím jídelníček na víkendovou výpravu se zohledněním člena/členky s potravinovou alergií (bezlepková, bezlaktózová strava apod.).

- Mám přehled o potravinových alergenech a běžných alergiích.
- Při přípravě jídelníčku dokážu zohlednit potřeby člena/členky s potravinovou alergií.

Já

Patron/ka

formě polotovarů (řízek, párky, sekaná...).

- vaječná bílkovina – buď ve formě vajec jako takových, nebo náhražek, které se z nich vyrábějí (Šmakoun, Shmaky...). Stejně jako tofu nebo tempeh jsou k dostání v přírodní i ochucené verzi, dokonce i na sladko.
- sýr – vegetariánovi lze některá jídla nahradit či doplnit sýrem. Existuje nepřeberné množství druhů vhodných pro různá zpracování, a to včetně typů, které můžeme tepelně upravovat, aniž by se roztékaly (Halloumi, Panír...).

Je jasné, že ne každá náhražka se hodí pro každého. Vegan jistě neocení šmakouna, celiak seitan a člověk s intolerancí luštěnin si určitě nedá tofu. Další překážkou bude dostupnost a cena. Dohodněte se s potravním specialistou na akceptovatelných variantách a nezapomeňte číst složení!

Tipy na možná řešení, která se dají různě kombinovat:

- Bezmasé jídlo pro všechny – nejjednodušší řešení. Jako zdroj bílkovin můžeme použít např. luštěniny nebo výše uvedené alternativy, některé však nepoužijeme pro celý oddíl už kvůli ceně. Zmíněný sójový granulát je přímo

stvořen k použití např. do rizota či omáčky na špagety.

- Maso přidáme na konci po odebrání patřičných porcí. To je vhodným řešením u různých maso-zeleninových směsí, opečené klobásy do zelňačky apod. Zde je vhodné vegetariánům či veganům maso nahradit alternativou, nutné to však není úplně pokaždé – např. pokud po „ošizené“ polévce následuje plnohodnotný druhý chod.
- Vegetariáni/vegani dostanou něco jiného. To je vhodným řešením u masových jídel (guláš, řízky apod.). Mohou mít svoji alternativu, někdy je nejlepším řešením – pokud to podmínky umožňují – uchovat potřebné porce z minulého jídla.

NA CO SI DÁT POZOR

Vždycky je potřeba dbát na to, aby byl jídelníček vyvážený a obsahoval živiny ve správném poměru (viz článek v KP 10/2021 str. 13 Jídlo na oddílových akcích). Platí to i u potravních specialistů a je nezbytné na to dávat pozor zejména u sestavování jídelníčku na delší dobu, např. na tábor. U dětí je vhodné spolupracovat s jejich rodiči, u dospívajících a dospělých se nebojme zapojit přímo je. Vyjít vstříc rozhodně neznamená plnit

pokyny a objednávky, ale společně se podílet na řešení ke spokojenosti všech.

Tipy:

- Doporučujeme si alternativy psát rovnou do jídelníčku.
- Nezapomínejte dopisovat potřebná malá množství do nákupních seznamů (ideálně s instrukcí, jak to vypadá a kde to najdeme).
- Pokud máte osvědčené značky nebo osvědčené obchody, před puťákem se podívejte, kde je cestou potkáte, na mapy.cz najdete konkrétní obchody i s otvírací dobou.
- Seznamte s alternativami i případnými postupy (odebírání porcí v průběhu procesu, nemíchání prkének) službu, abychom na nic a na nikoho nezapomněli.
- Je dobré mít v záloze něco „pro případ ztroskotání“ – tedy tyčinku, trvanlivou pomazánku... prostě něco „nezávadného“, co můžeme v případě nutnosti nabídnout potravnímu specialistovi, když selže plán.
- Na táboře si v kuchyni vyvěste seznam intolerancí/alergií, abyste mohli průběžně kontrolovat, že jste žádnou neopomněli.
- Detailně se vyptejte – informace, že nejí ořechy, je příliš kusá. Je skutečně propastný rozdíl, jestli ho po lískových oříšcích občas pálí patro, a ostatní ořechy mu nevadí, nebo jestli po stopovém množství jakýchkoliv skořápkových plodů upadá do šoku!
- Čtěte složení výrobků.

NEJSME DIETNÍ KUCHYNĚ LÁZEŇSKÉHO HOTELU

Většina táborových kuchařů jsou nadšení amatéři a některé složité diety jsou opravdu náročné (bezezbytková apod.). Ve spoustě oddílů (doufáme) vaří služba složená z mladších členů a členek oddílů s metodickým vedením, které ale nemá oči a ruce úplně všude.

Dobře zvažte svoje možnosti a nebojte se říct, že to nezvládnete. Třeba se najde někdo, kdo vám pomůže, nebo objevíte nějaké jiné řešení. Některé specifické zdravotní stavy vyžadují speciální stravu, kterou zkrátka v táborových podmínkách vlastními silami nezajistíme.

Nezapomínejme, že důležitá je vzájemná pomoc, spolupráce a tolerance. Neřešme, že někdo je nemocný a někdo si tzv. „vymýšlí“ (vege). Snažme se vyjít si vstříc a chovat se k sobě slušně. Tím myslíme obě strany. Naštvané a útočné řeči z kuchyně na adresu „otravů“, ani uražené poznámky strážníků, jak to, že kuchyně nepředložila plnohodnotnou náhradu o třech chodech, když přece ví (!), že oni tohle nejedí, nikomu na náladě nepřidají. A hlavně vůbec nic neřeší.

Nikdo z nás neví všechno. Etické otázky jsou stejně důležitý důvod jako zdravotní omezení. Zároveň – **dostat najíst opravdu není samozřejmost!** Ruku na srdce – každá odchylka od klasického a hromadného vaření je pro kuchyni zátěž navíc, bez ohledu na důvod. Kdo někdy vařil pro 30 a více lidí, ví, jaký je to záprah, zejména když se snaží vařit opravdu ze základních surovin a pokud možno pestře a zdravě.

KULDA A UMA

TOFU NA ZPŮSOB TRESČÍCH JATER

1 lžice oleje, šálek nakrájené cibule, 3 a 1/2 šálku nastrouhaného tofu – já drobím a jsou to asi dvě kostky, 2-3 lžice sójové omáčky, 2 lžice hořčice (určitě dávám méně), 2 kostky droždí, 5-6 stroužků česneku, 1/2 lžičky soli, 1/2 lžičky drceného kmínu, lžička majoránky, vrchovatá lžice maizeny, šálek studené vody

Nadrobené tofu pokapej sójovou a promíchej. Na oleji osmaž cibuli, přidej droždí a hořčici. Až zhoustne, přidej tofu, promíchej a přidej koření a česnek. Zasyпь škrobem a zalij vodou. Vař asi 2 minuty. Na pomazánku je lepší studená.

FAZOLOVÁ POMAZÁNKA

2 šálky uvařených fazolí, 5 lžic oleje, 1 menší cibule, 2-3 stroužky česneku, 1/2 lžičky mleté papriky, 1/2 lžičky drceného kmínu, 1/2 lžičky zázvoru, 1/2-1 lžičku soli

Na oleji zpěnit cibuli, pak přihodit koření a ostatní suroviny, lehce orestovat. Nepřipálit! Fazole se nakonec rozmačkají (rozmixují). Pokud je to moc husté, stačí naředit vodou.

DANIELINA POMAZÁNKA:

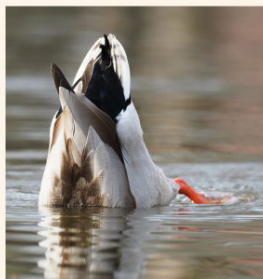
- celer, mrkev a tofu nastrouhat,
- zakysku, lučinu a jogurt promíchat, v případě nutnosti se dají zaměnit za náhražky podle potřeby dané intolerancí (např. sójová majonéza) v součtu hmotností,
- dochutit nadrobno nakrájenou cibulí, hořčicí, solí,
- dá se přicmrndnout i trochu oleje.

		10 osob
mrkev	g	250
celer	g	100
šunka/tofu	g	150
zakyska	g	200
lučina	g	75
jogurt smetanový	g	150
sůl		
hořčice (lžice)	lžice	1
cibule (malá)	ks	1

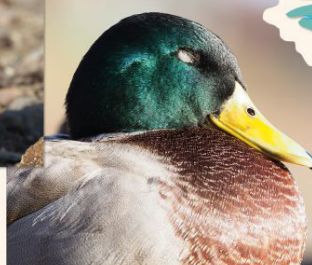

CHEEKYJAY

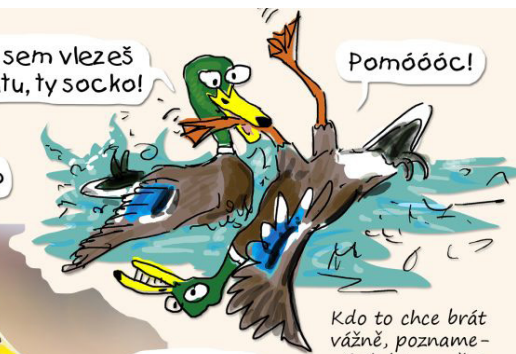
Pozorujeme chování zvířat

Hele kachno, nejsi ty náhodou spš býložravá?

Chrrr, pšš...
Hmmm, to byl krásnej večerniček...
Chrr, pšššš...

Ještě jednou sem vlezíš a utrhnu ti hnátu, ty socko!

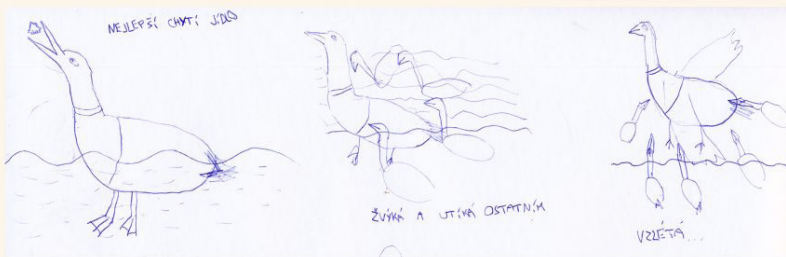
Pomóóoc!

Kdo to chce brát vážně, poznamenej si datum, čas a místo pozorování. Taký si můžete stopnout, jak dlouho které chování trvá. Je to na vás.

Když přijde na pozorování chování zvířat, tak je stejně zajímavá taková „obyčejná“ kachna nebo kos jako příkladně orel. Jistě je to „král ptáků“, „vládce vzduchu“ atakdál, ale kachny nám plavou celý rok na rybníce pět minut od domu, takže není co řešit, že? Zkuste si za nimi zajít párkrát během celého roku a zaznamenat základní typy chování – péči o peří, hledání potravy, spánek... Kdo chce, může fotit, někdo si radši rovnou natočí celý film a další rád kreslí.

Vodpal s tím fořákem, já tě taky nefotím ve vaně!

www.cheekyjay.com

www.facebook.com/cheekyjayblog

Zkoumej nebo zemři!

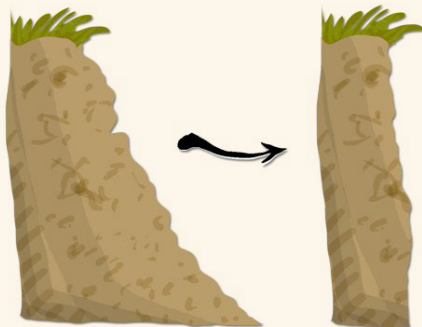

Blíž přírodě
www.blizprirode.cz

Blog pro zvědavé přírodovědce

Stěna pro ledňáčky

1) Původní stav.

2) Takhle by to mělo vypadat.

Ledňáčkové hnízdi v norách, které si vykutávají v lolných březích řek a potoků. Takových míst ale není mnoho. Pokud máte ve svém okolí nějaký vhodný břeh, neváhejte a můžete ho ledňáčkům pro hnízdění připravit. Stačí odlopat a odházet přebytečnou hlínu/písek tak, aby vznikla lolná stěna. A na jaře se uvidí, jestli se u vás ledňáčkům zalíbilo... Práci zdar!

Ó díky, díky, díky!

Kameny nad norou, ty jsme tam nalladli poté, co si ledňáček noru postavil. Je to kvůli tomu, aby mláďata nevyhrabala lišča.

úkryt pro pozorování

To je fuška! Jestli tu ty ptáci nezahnědí, tak jsou synama smrti!

nora

sedací větev

Asi by taky nebylo od věci najít majitele pozemku, na kterém hodláte lopat a pozeptat se ho, jestli můžete...

Blog pro zvědavé přírodovědce

www.cheekyjay.com

Zkoumej nebo zemři!

Blíž přírodě
www.blizprirode.cz

Realizováno ve spolupráci s NETAGAS, geoinformační partnerem ČMÚP.

Jak se racek ženíl

Racek chechtavý je už podle jména naším nejveselejším ptákem. Jistě jste si všimli, že přes zimu mají dospělí rackové bílou hlavu s šedými „sluchátky“, ale v létě kápi v barvě hořké čokolády. To je jejich svatební šat. Kde ho ale vezmou?

Prosinec, kosa jako prase, kdo by myslel na svatbu?

Racky jsme pozorovali a fotili během celého roku. Když si pak složíte fotografie za sebou, krásně vidíte, jak jim během února a března vypelichají bílá zimní pírka na hlavě a koncem léta zase narostou.

Březen, sluníčko svítí, kdeže jsou ty ženský?

Duben je tady. Tak co, slyšíte to?

Srpen. Rychle se vykrmit na zimu. Tak kde jste s těma rohlíkama?!

www.cheekyjay.com
www.facebook.com/cheekyjayblog

biodiverzita.cesopocz

Vydáno v rámci programu Českého svazu ochránců přírody "Ochrana biodiverzity", podporovaného Lesy České republiky, s.p., Nadací Ivana Dejmala a Ministerstvem životního prostředí. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska donátorů.

Ministerstvo životního prostředí

LESYČR
Generální partner programu
Ochrana biodiverzity

Hnízdo ptáka rákosníka

Než vyrostou nové rákosy a než přeletí rákosníci zpátky z Afriky, můžete se polusit najít jejich stará hnízda. Nejlip to jde z ledu, či-li od zámru do rozmrznutí ledu na jaře je ideální doba.

Hnízdo si lldně vezmete, stejně si postaví nové.

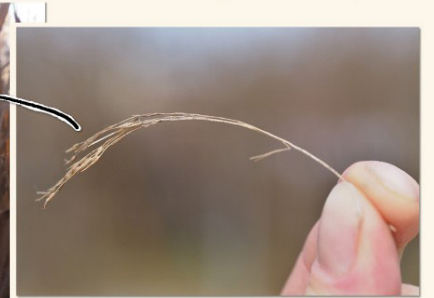

Ty krabe! Dvě hodiny už tady lezeme a furt nic!

Nebruč a hledej.

Košiček hnízda je dovedně spleten z rákosových lat (lvtěnští rákosu) a vystlán jejich chvkřím.

POZOR! Koncem března už mohou v rozsáhlejších rákosinách hnízdit husy velké. To už tam raději nechoďte...

Blog pro zvědavé přírodovědce www.cheekyjay.com

Zkoumej nebo zemři!

Místní projekty: Místní akční skupiny rozvoje vzdělávání ČR 150000
Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15.005/00000073

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

JAK NA STEZKU - VODNÍ SAVCI

CESTA VZDUCHU A OHNĚ, VODÁCKÉ DOPLŇKY, ÚKOL 1) PŘÍRODA KOLEM VODY:

Savci. Naučíme se rozeznat vydra, ondatru, bobra a nutrie a vysvětlíme, jaký je jejich význam v přírodě. Na příkladu nutrie vysvětlíme, jaká jsou rizika nepůvodních druhů.

Vodítkem může být [Kapitánská pošta \(06/2018, str. 15\)](#), Vodácká příručka (kap. 8.4) či [Mod/kré stránky](#) pro skauty a skautky (2/2020).

PRAVIDLA

- Nejprve se družina rozdělí do 4 skupin (dvojice).
- Každá dvojice dostane papíry s informacemi o daném zvířeti (úplný výpis např. z Wikipedie).
- Následuje čas na zorientování v textu a případně vypsání pár poznámek (5 min).

- Poté se dvojice posadí ke stolu nebo stolům tak, že jsou vždy dvě dvojice proti sobě.
- Na střídačku se ptají na různé otázky, na které se dá odpovědět jen ano a ne, a snaží se uhodnout, jaké zvíře má druhá dvojice. Pokud si myslí, že vědí, jaké zvíře má daná dvojice, jen si ho zapíše.
- Toto se opakuje tak, aby všichni byli proti všem, tj. třikrát.
- Nakonec každá skupina stručně popíše své zvíře.
- Následuje hra na poznávání zvířat – jde o to nakreslit vyloupané zvíře (vydra, ondatru, bobra a nutrie) co nejrychleji – každý si náhodně vybere a pokusí se o to (může také využít obrázků z materiálů).
- Pokud zbyde čas, lze projít kolo na kreslení pomocí co nejméně tahů.

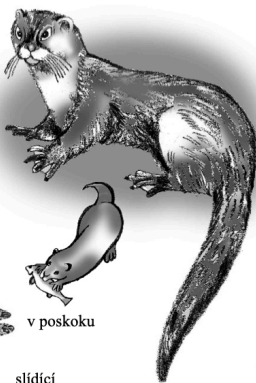
Nakonec zařadíme krátkou diskuzi ohledně invazních druhů s článkem z Kapitánské pošty jako podkladem. Zaměříme se na invazní zvířata a rostliny kolem vody, které všichni dobře znají (např. je máme kousek od klubovny, na tábořišti, v místě častých výprav apod.).

MATLÁK

Příroda kolem vody
Naučíme se rozeznat vydra, ondatru, bobra a nutrie. Vysvětlíme, jaký je jejich význam v přírodě. Na příkladu nutrie vysvětlíme, jaká jsou rizika nepůvodních druhů.

Vydra říční je lasicovitá šelma dlouhá až 135 cm, z toho asi třetinu tvoří zploštělý ocas. Živí se převážně rybami, nepohrde raky, škeblemi a žábami, malými savci a mladými ptáky. V naší krajině je původním druhem, ale pro svou kožešinu byla skoro vyhubena. V poslední době její počet narůstal, ale pro sucho posledních let se zastavil u čísla 4000. V přírodě má vydra jako každá šelma funkci regulátora slabých a nemocných jedinců.

v poskoku
pravá zadní šlápěj
slídící
pravá přední šlápěj

Ondatra pižmová je asi 25–40 cm dlouhý hlodavec s 20–30 cm dlouhým lysým plochým ocasem. Pochází ze Severní Ameriky a byla u nás vysazena r. 1905 kvůli kožešině a masu. Dobře se jí dařilo a obsadila téměř všechna území, která kdysi patřila bobrům. Živí se vodními rostlinami, měkkýši a leklými rybami. Vyhrabává si nory a staví hrady jako bobr, ale jen z rákosu. Na rozdíl od bobra a nutrie nemá plovací blány. Kdysi se jí říkalo bobřík pižmový a je to ona, která dala jméno odborným zkouškám hochů od Bobří feky Jaroslava Foglara.

6

Bobr evropský je až 1 m velký zavallý hlodavec o hmotnosti až 30 kg. Má hustý kožich a charakteristický plochý ocas, který mu slouží jako pádlo. Živí se bylinami, větvičkami a lýkem stromů, které umí kácet a stavět z nich hrady a hráze, za což jej vodo hospodáři nemilují. Na našem území byl před dvěma sty lety pro hustou kožešinu i chutné maso vyhuben. Vracet se začal asi před 35 lety z Rakouska i od jiných sousedů. Zákon bobry chrání a umožňuje i náhradu za některé jimi způsobené škody.

Nutrie říční je přísný vegan. Velikostí je něco mezi bobrem a ondatrou, má typicky oranžové zuby hlodáky, hranatý čumák a oblý ocas. Pochází z Jižní Ameriky a k nám byla přivezena ve dvacátých letech minulého století jako kožešinové zvíře. Několik jedinců uprchlo do volné přírody, kde se nutrie na mnoha našich středních tocích zabydlela a škodí. Běhy a mokřady devastuje vyhrabáváním až 15 m dlouhých chodců. Rozšířila se na všechny kontinenty kromě Antarktidy a je na seznamu 100 nejhorších invazních druhů podle Mezinárodního svazu ochrany přírody

7

JAKÝM ZPŮSOBEM SI OBSTARAT LOŤ?

Máme za sebou 8 ročníků kurzu Lodní tesař, kde se staví a opravují všechny druhy lodí od kajaků až po plachetnice do délky zhruba 8 m ze dřeva, překližky a laminátu. Ukazuje se, že skvělá myšlenka postavit si loď má i svou odvrácenou stranu:

- Safra, jak já to odvezu!
- Je to dražší, než jsem myslel!
- Stavím už třetí rok a stále to není hotové!

Dříve pluli železniční muži na dřevěných lodích, dnes plují dřevění muži na železných lodích.

To jsou nemilá překvapení, kterým je možné předejít dobrým rozmyšlením záměru ještě před tím, než člověk do něčeho investuje. Proto také na kurz zveme první rok přednostně bez lodí, aby člověk mohl strávit týden nejen kritickými diskuzemi, ale také, aby získal reálnou představu o tom, kolik času a peněz spotřebuje která práce.

Někdo má především radost z vlastní stavby, pak je na místě od začátku přemýšlet nad tím, komu a za kolik bude možné dokončenou loď prodat či přenechat. Pokud na lodi chci plout, tak je otázkou, zda chci investovat svůj čas (týdny či měsíce) do stavby, nebo raději peníze do hotové lodě.

Když už se člověk rozhodne, že chce loď, je dobré si pro sebe zodpovědět klíčové otázky:

K ČEMU LOŤ BUDE?

Je možné používat loď jen na jednodenní projížďky, pak je zajímavé uvažovat skládacích a lehkých lodích. Pro delší výlety či dovolené s lodí je vhodné uvažovat i o možnosti přepravy na přívěsu a přistoupit na složitější manipulaci s větší lodí. Pro vícedenní plavby je už důležité myslet na úložný prostor v lodi a na to, zda se bude na lodi i spát.

Z druhé strany je třeba odhadnout, kde loď bude plout. Zda po proudící nebo stojaté vodě, kolik lidí se na loď vejde, jestli se primárně bude plout na motor, pod plachtami nebo s pádly či vesly. Většinou i čistokrevný kajakář po hodině na bočním větru začne uvažovat o pomocné plachtě, takže není od věci plánovat kombinaci více druhů pohonu. Ohled je vhodné brát i na to, jak loď budeme přepravovat a jak se bude dávat na vodu. V neposlední řadě je třeba rozmyslet, jak budeme loď dlouhodobě skladovat a zda bude dlouhodobě na vodě.

JAKÝ TYP KONSTRUKCE LODI?

Dřevěné lodě vyžadují trvalou péči a je třeba je buď kotvit na vodě, anebo udržovat v suchu. Kompozitní kombinace z laminátu a dřeva/překližky

patří k nejpevnějším konstrukcím umožňujícím dát snadno lodi libovolný tvar, ale dlouhodobá vlhkost tomuto druhu lodí nnesvědčí. Plavby na vodě problém nejsou, ale skladování přes zimu venku pod plachtou se na lodi negativně podepíše. Naproti tomu laminátové konstrukce počasi i vodě odolávají a problém u nich může být opět s dřevěnými prvky.

LOŤ PŮJČIT?

Když se spočítají dny aktivního provozu lodí a porovnají se náklady na její pořízení, dopravu, skladování a údržbu, neměl by nám z toho běhat mráz po zádech. Výsledkem může být to, že nám přestane připadat komerční půjčování neúnosně drahé a rádi vyměníme všechny celoroční starosti o loď za jednorázový poplatek půjčovacího.

LOŤ Z BAZARU?

Dnes je v nabídce hodně lodí za cenu nižší, než je komerční hodnota vleku, se kterým se prodávají. Loď pak ale často snese jen omezené používání, jinak je nutné se pustit do nákladné a pracné rekonstrukce. Na druhou stranu, pokud je loď určena k nenáročnému provozu jen pár dnů do roka, může být loď na hraně životnosti ideální volbou. Ovšem riziko, že se něco rozpadne při akci, je

nesporné. Mnohé části lodí nelze jednoduše zkontrolovat a na starších lodích bývá už na první pohled většina vybavení za hranou bezpečné životnosti.

Loď je vlastně díra do vody, do které se hází peníze.

LOŤ KOUPIŤ NEBO POSTAVIT?

Zvláště při požadavku na dlouhodobě bezpečný provoz lodí je pak výhodnější zvolit novou/zánovní či nově postavenou loď. Je dobré si uvědomit, že materiál nutný na stavbu činí jen zlomek hodnoty lodí – zásadní část tvoří práce a případně prodejní marže. I při započítání minimální hodinové mzdy pak doma postavená loď vyjde draž než loď ze sériové výroby. Na druhou stranu pro většinu stavitelů má i vlastní proces stavby hodnotu a při vlastní konstrukci lodě člověk má volnost v rozhodování o konstrukci, kvalitě i vybavení.

Základní důvod, proč stavět vlastní loď, je to, že se může vyskytnout účel, pro který se nedá snadno koupit ani nová ani stará loď a musíme si ji prostě postavit sami. A to je hlavní a nejdůležitější důvod, proč stavět, protože

nabídka starších i nových lodí je všeobecně dána historickým vývojem a pestrost možných typů je mnohonásobně rozmanitější.

JAKOU TECHNIKOU LOŤ STAVĚT?

Laminátová loď je ideální, co se životnosti týče, ale předpokládá stavbu do kopyta, do kterého se trup lodí laminuje. Proto je stavba laminátového trupu prakticky omezena na dostupná kopyta (pro skauty je to P550, Severka, vlnatka=trojvltnka, devítikánoe, kánoe a možná jednou Freya) s typickou dobou výroby do 2 dnů. Pro vlastní design se pak nabízí dřevěná konstrukce (sešívání ze přesně vyřezaných překližek = „stich and glue“, nebo lepená z tenkých dřevěných planěk = „strip-planking“) s přelaminováním. Touto technikou trup vznikne u lodí do 7 m během týdne práce.

● STICH AND GLUE A STRIP PLANING

Hrubý plavby schopný trup vznikne tedy velmi rychle, ale je potřeba ho finalizovat a pak ustrojít. To je v principu nekonečná práce – na lodi je vždy, co vylepšovat...

Za zmínku stojí, že vedle plánů, které často nejsou zdarma dostupné, je možné pořídit

i připravené vyřezané díly, lepidla a další vybavení jako set kompletních lodí.

Stavba lodí končí, až když loď definitivně sedí na vodě.

Mnohé typy lodí jsou ve verzi ze sešívání překližky (stich and glue) suverénně nejlepší, nebo jejich parametry snesou srovnání s loděmi těch nejvyšších tříd, např. mořské kajaky. V Británii se jezdí hlavně na plastákách - ty jsou pro začátečníky a sváteční plavce, ti schopnější mají klasický laminát, esa plují na kevlaru a uhlíku a opravdoví fajnšmekři na dřevu.

NA KOLIK TO VYJDE?

Zde je několik kalkulací pro udělení představy (přepočítáno na osobohodiny, ceny z roku 2021).

Maňásek (2,8 m)

- 1 týden/60 h (stavba trupu 30 h, laminování 5 h, povrchy a barvení 25 h)
- 5.000 Kč (překližka 2.000 Kč, dřevo 500 Kč, laminování 1.000 Kč, barvy 1.000 Kč)

Mořský kajak (4 m dlouhý)

- 2-3 týdny/160 h (stavba trupu 70 h, laminování 10 h, ustrojění 30 h, povrchy a barvení 50 h)
- 19.000 Kč (výkresy 3.000 Kč, řezání laserem 3.000 Kč, překližka

5.000 Kč, laminování 4.000 Kč, barvy 3.000 Kč, vybavení 1.000 Kč)

Stáčená kánoe (4,5 m)

- 2 týdny/120 h (stavba trupu 60 h, laminování 10 h, povrchy a barvení 50 h)
- 9.000 Kč (překližka 3.000 Kč, dřevo 1.000 Kč, laminování 2.000 Kč, barvy 3.000 Kč)

Samovýroba P550 s takeláží Černá eskadra:

- 2 týdny/130 h (laminování 50 h, vydřeva 30 h, lakování 20 h, takeláž 30 h)
- 41.000 Kč (materiál na laminování 15.000 Kč, dřevo a lak 3.000 Kč, stavebnice takeláže 13.000 Kč, plachty 10.000 Kč)

Menší plachetnice po denní plavby (4m)

- 3-4 týdny/240 h (stavba trupu 80 h, ustrojení 30 h, barvení 80 h, stavba takeláže 50 h)
- 41.000 Kč (plány 1.000 Kč, překližka 15.000 Kč, dřevo 2.000 Kč, laminování 4.000 Kč, barvy 6.000 Kč, kormidlo a ploutve 1.000 Kč, takeláž 4.000 Kč, plachty 8.000 Kč)

Pohodlná otevřená plachetnice (5 m)

- FOTO: Z [HTTP://WWW.SALMO-BOATS.COM/PROJEKTY-LODZI-I-JACHTOW/JACHT1/](http://www.salmo-boats.com/projekty-lodzi-i-jachtow/jacht1/)

barvy 3.000 Kč, 5hp motor 32.000 Kč, řízení 13.000 Kč)

- 4-5 týdnů/460 h (stavba trupu 120 h, ustrojení 120 h, barvení 120 h, stavba takeláže 100 h)
- 72.000 Kč (plány 3.000 Kč, řezání laserem 6.000 Kč, překližka 10.000 Kč, dřevo 2.000 Kč,

Po tom, co uděláš přesnou kalkulaci, hodnoty vynásob třemi, abys získal skutečné časy a ceny...

HVĚZDÁŘ

FOTO: ARCHIV LODNÍHO TESAŘE

- FOTO: Z [HTTPS://CLCBOATS.COM/SHOP/BOATS/POWERBOATS/COCKTAIL-CLASS-RACER.HTML](https://clcboats.com/shop/boats/powerboats/cocktail-class-racer.html)

PROUDEM PARAGRAFŮ - POJIŠTĚNÍ PŘI VODÁCKÝCH AKCÍCH

Při činnosti vodáckých oddílů může vzniknout (a taky že vzniká) spousta škodných událostí, od drobných škod, jako je třeba ztracené pádlo z půjčovny, poškození cizí lodě při srážce na vodě, až po ty nejzávažnější, kdy dochází k závažným škodám na zdraví či dokonce ke ztrátě života. Škodu můžeme způsobit při své činnosti my, naši svěřenci, nebo může být škoda způsobena nám třetí osobou. Ve skautské praxi se můžeme setkat i s úmyslným způsobením škody, jako je například krádež, vloupání či vandalismus, který se může obrátit i proti majetku přístavu či střediska. Proti téměř veškerým škodám se lze pojistit, pro období 2022–2024 Junák opět centrálně sjednal výhodné pojistné podmínky, které Vás, Vaše středisko nebo přístav či Vaše svěřence kryjí buď automaticky, nebo se lze k jednotlivým typům pojistek jako přístav či středisko (pobočný spolek spolku Junák – český skaut, z.s.) přihlásit. Pojistka sice vzniku škody nezabrání, ale kryje případné nepříznivé ekonomické dopady škodných událostí poškozenému i škůdci, podle typu sjednané pojistky. Pojdme si jednotlivé typy škod rozdělit a podívat se, jaké jsou možnosti krýt jejich vznik pojistkou.

Základní dělítko bych spatřoval v tom, zda se jedná o škodu způsobenou Vámi, Vašimi svěřenci či přístavem/střediskem jako právnickou osobou (například z titulu vlastníka nemovitosti, provozovatele plavidla), nebo se jedná o škodu, kterou na majetku organizační jednotky způsobila třetí osoba nebo nějaká živelní událost. Podle toho dělíme pojištění na pojištění odpovědnosti

(když jsme škůdci) a pojištění majetku (když jsme poškození). Dalším typem pojištění může být pojištění úrazové či životní, které je obdobou pojištění majetku s tím rozdílem, že nepojišťujeme majetek, ale vlastní tělo. Známe též pojištění cestovní, pojištění managementu za způsobenou škodu při výkonu funkce a další specializované typy pojištění, které sice s činností Junáka souvisejí, ale při běžné oddílové činnosti se s ním nesesetkáme.

Principem pojištění odpovědnosti za škodu je ujednání, že v případě, kdy způsobíme třetí osobě škodu zanedbáním svých zákonných či smluvních povinností (např. předcházet srážce plavidel, dostatečného zajištění bezpečnosti vodácké akce, ztráty či poškození pronajatého vybavení apod.) uhradí za nás pojišťovna převážnou část finančního nároku poškozeného, a to jak majetkové újmy (o co se škodou snížil majetek poškozeného), tak újmy nemajetkové (tedy útrapy, ztížení společenského uplatnění, nemajetková újma příbuzných při zranění či úmrtí blízké osoby atd.). Pojistka, sjednaná ústředím, kryje i škody na životním prostředí a případné pokuty či penále, a to až do výše 1 milionu Kč. Vedoucí organizační jednotky, oddíloví kapitáni a jejich zástupci, oddílový rádci a vedoucí táborů jsou pojištěni automaticky, jednotka může připojistit další osoby, u kterých to uzná za vhodné. Pro vodní oddíly je důležité, že pojištění kryje škody vzniklé třetím osobám v souvislosti s vlastnictvím a provozem kajaků, kánoí, pramic, vorů, plachetnic a jachet, a to až do výše 5 milionů Kč za jednu pojistnou událost (viz čl. 2.8.

smluvních podmínek pojištění odpovědnosti). Pokud tedy svými plavidly poškodíte něčí majetek, pojišťovna škodu této třetí osobě nahradí (poníženou o spoluúčast pojištěného ve výši 1000 Kč). Škodu na našich plavidlech, tedy škodu, vzniklou nám jako škůdcům, však toto pojištění nekryje.

Na podobném principu jako výše uvedené je sjednáno též úrazové pojištění, platící automaticky pro všechny účastníky akcí, pořádaných některou organizační jednotkou Junáka, tedy i pro nečleny.

Škodu vzniklou na našem majetku, například zničením či poškozením při živelné události, krádeží či úmyslným poškozením (vandalismem) třetí osobou, řeší pojištění majetku. Pojišťovna plní jak v případě, kdy je škůdce znám (škodu si pak po něm vymáhá sama), tak i v situaci, kdy je škůdce neznámý (např. neobjasněná krádež či vandalismus). Pojistka, sjednaná ústředím, nekryje, na rozdíl od pojištění odpovědnosti, automaticky, ale je potřeba se ke smluvním podmínkám připojit a zaplatit předem sjednanou výši pojistného, která závisí na hodnotě pojišťovaného majetku té které organizační jednotky. Pro vodácké oddíly je důležité, že tato pojistka nekryje škodu na nemovitosti, způsobenou povodní

v obvykle zaplavovaných územích do periodicity Q20 (dvacetiletá povodeň – viz Všeobecné obchodní podmínky, pojištění průmyslu – pojištění pro případ poškození věci, čl. 4). Pojistka tedy nekryje povodňové poškození loděnic, které jsou typicky umístěny v záplavových územích u vodních toků. Taktéž pojištění movitých věcí je podmíněno jejich zabezpečením, tedy uložením a zajištěním proti krádeži či poškození (viz čl. 7). Při vloupání do loděnice a poškození či zcizení vodáckého vybavení tedy pojistka smysl mít bude, plnit za poškozené či ukradené vybavení někde na puťáku však asi pojišťovna odmítne.

Pojištění je celkem složitou a rozsáhlou právní problematikou

a tento článek je jen velice stručným náhledem, jdoucím po povrchu. Důležité je si uvědomit, že pojištění odpovědnosti a úrazové pojištění jsou v rámci Junáka sjednávána automaticky, pojištění majetku není automaticky sjednáno na veškerý skautský majetek, ale je potřeba ho aktivně dopojistit na základě ústředím sjednaných podmínek. Přehledné informace k pojištění jsou uvedeny na Křižovatce (<https://krizovatka.skaut.cz/administrativa/pojisteni>), principy a výluky jednotlivých typů pojistek jsou tam přehledně vysvětleny a je zde možné nahlédnout i do konkrétních pojistných podmínek toho kterého typu pojištění. Samozřejmě se můžete jako organizační jednotka pojištit

i u jiné pojišťovny za jiných podmínek, pokud je shledáte výhodnějšími, vyjednávací sílu o pojistných podmínkách (a s tím související výhodnosti pojistky) však budete mít asi menší, než celá organizace. Pokud je středisko provozovatelem motorového či přívěsného vozidla nebo evidovaného plavidla (většího než malé), existuje povinnost pojištění odpovědnosti ze zákona (tzv. povinné ručení). Pokud by Vás problematika pojištění zajímala více do detailu, měli byste nějakou nejasnost či pochybnost, určitě nám napište na kp@skaut.cz a můžeme se tomuto tématu více věnovat v některém z dalších Proudem paragrafů. Ahoj!

NÁHL

MOKRÉ DĚJINY ZEMÍ KORUNY ČESKÉ L (= 50) - ZKÁZA MS PATRIA

Příběh připomíná současnou problematiku imigrace do Evropy, ale udál se v r. 1940 a pohyb osob směřoval opačným směrem.

V té době z Československa zbyla formálně samostatná Slovenská republika a okousaný Protektorát Čechy a Morava. I v nich začalo být obyvatelstvo prohlášené za Židy postupně stále tvrději omezováno jako v nacistickém Německu. Zpočátku nešlo hned o internační a vyhlazovací tábory, ale kdo měl rozhled a hlavně peníze, snažil se Evropu opustit. Známa je historie dětí, jejichž emigraci pomohl zařídit Nicholas Winton, kdysi sám syn německých emigrantů. Ale

jeho vlakové soupravy nejezdily zadarmo a německé úřady je přes své území zadarmo nepouštěly.

Stále více izolované Židovské obyvatelstvo vidělo svou naději ve vybudování vlastního silného státu a přestěhování se do něj. Toto hnutí alija již v třicátých letech podporovaly židovské skautské oddíly, židovský sportovní klub Hagibor a celosvětová podzemní organizace Hagana.

Imigrace židovských obyvatel do Palestiny však nebyla vhod Velké Británii, která toto území dostala do správy teprve po první světové válce. Obávala se střetů mezi židovskými imigranty a stávajícím, převážně muslimsko arabským obyvatelstvem. Snažila se stovky a tisíce přistěhovalců směřovat do oblastí, kde bylo možno účinněji uplatnit státní dozor nad klidem a pořádkem, často se podobající táborům, před kterými Židé z Evropy utíkali.

Ani Spojené státy z židovských

imigrantů radost neměly, a dokonce několikrát od svých břehů odeslaly zpátky do Evropy loď, jejíž pasažéři nakonec smutně skončili v Osvětimi.

V září 1940 byl z Prahy vypraven přes Brno zvláštní vlak do Vídně (již několik let německé), aby těm Židům, kteří na to měli, umožnil cestu do relativně klidné a bezpečné Palestiny. Cestující nesměli

vlak opustit, dokud nezastavil ve vídeňském říčním přístavu na břehu Dunaje, odkud měli pokračovat konvojem říčních parníků. Spolu se skupinou z Protektorátu tu byli i židovští uprchlíci z jiných částí Němci okupované Evropy, mj. z Gdaňsku, ve kterém před více než rokem zazněly první výstřely války nazvané druhá světová.

Transport byl organizován a financován židovským obchodníkem Storferem pod přímým řízením Adolfa Eichmanna, který teprve později uskutečnil ráznější způsob řešení židovské otázky, tj. soustředění a fyzickou likvidaci milionů osob.

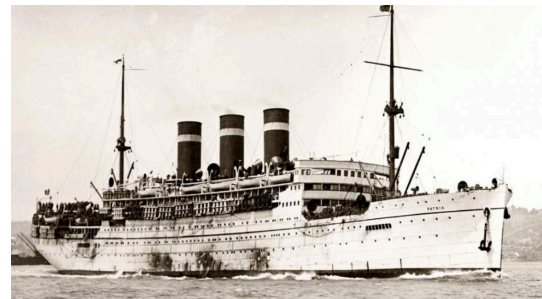
Židovští vystěhovalci se v říjnu 1940 nalodili na říční parníky Melk, Uranus, Schönbrunn a Helios. Plavba na přeplněných, původně výletních lodích (kupř. na Melku pro 220 pasažérů jich nyní bylo 450) směřovala do rumunského říčně mořského přístavu Tulcea a míjela velká města Bratislavu, Budapešť a Bělehrad, kde však nikdo nesměl vystoupit.

neutrálním Bosporem, kolem Troje, Kréty a Kypru, ale dovolenkovou idylou vůbec nebyla. Na Milosi plulo 724 pasažérů, pro něž nebylo dost lůžek ani jiných míst k odpočinku. Loď byla přetížená a podle pamětníků její kapitán kvůli vyvažování neustále svými povely přemísťoval cestující z bortu na bort. Nedostatek soukromí, místa i hygieny, mořská a ponorková nemoc však nezabránilly uzavření sňatku několika židovských párů.

Majitelé parníku Milos se ve vidině rychlého zisku za dobrodružnou přepravu trochu unáhli. V Egejském moři už lodi docházelo palivo, potraviny i pitná voda. Nejprve bylo nutno po vzoru prvních parníků loď rozebírat a pod kotel přikládat vším hořlavým, potom se cestující svými šperky a posledními penězi složili na nákup uhlí v míjených přístavech.

Do Haify parníky dopluly začátkem listopadu 1940, ale tím dobrodružství jejich pasažérů nekončilo. Protože se britské úřady obávaly konfliktů s místním obyvatelstvem, zabránily

vystěhovalcům vylodění a nařídily jejich přemístění na francouzskou loď Patria, která při původní kapacitě 800 pasažérů měla přepravit téměř dva tisíce osob k internaci na vzdáleném ostrově Mauritius v Indickém oceánu.

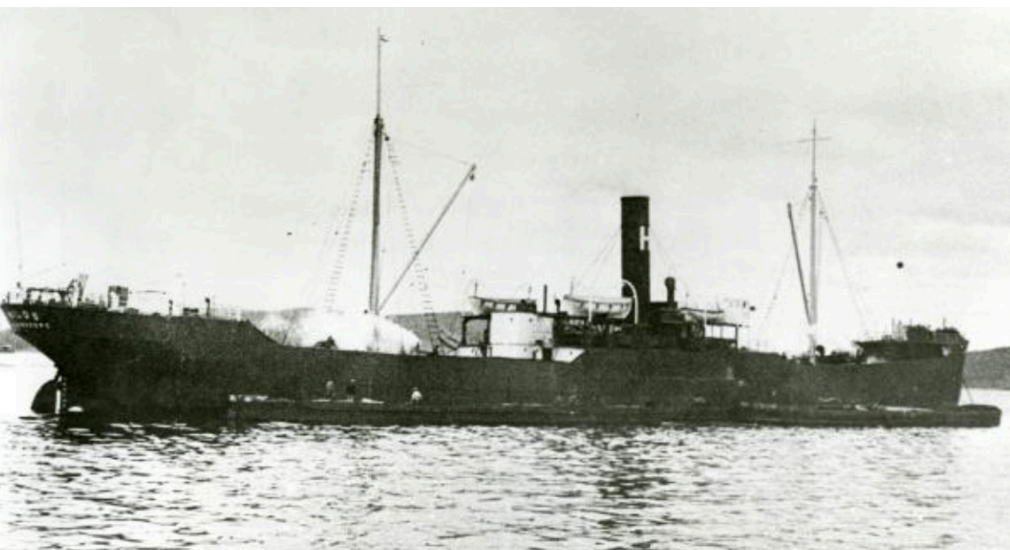

To se nelíbilo ani imigrantům, kteří už viděli břehy své zaslíbené země, ani místní odbočce Hagany, která se chystala imigranty přivítat a rozmístit. Protestní hladovka dvou tisíc pasažérů Patrie úřady neobměkčila, proto se Hagana rozhodla Patrii šikovně potopit a cestující zachránit na palestinském břehu.

Podle uznávaného námořního práva musí být posádka potápějíčího se plavidla na nejbližším pobřeží přijata bez jakýchkoli podmínek a bez následného vypovězení (toho později využil Thor Heyerdahl, když v r. 1977 na protest proti místní válce zapálil u pobřeží Afriky pod sebou rákosový člun Tigris).

Přístavní nakladač Munya Merdor při nakládání pytlů písku předal pasažéru Hanzi Wendelovi poleno s ukrytou minou, která měla lodi poškodit parní stroj a způsobit trhlinu, jejíž oprava by odplutí o několik týdnů zdržela.

Bomba selhala, byla proto předána další, která vybuchla 25. listopadu v 8:46 h. Nedostatek finančních prostředků na přepravu repatriantů se projevil i v tomto okamžiku. SS Patria byla loď tak stará, že její nosná konstrukce byla natolik zkorodovaná, že výbuch vytvořil otvor asi 12 m². Do trupu se valila voda, loď se velmi rychle převrátila na bok a během

Až v Tulcei přestoupili cestující na námořní parník Milos, který spolu s Atlanticem a Pacificem vezl velké množství exulantů k vytouženému cíli – palestinskému přístavu Haifa. Trasa vedla

šestnácti minut potopila. Kdo mohl, seskočil do vody a plaval ke břehu, ale protáhnout se lodním okénkem se mnoha lidem nepodařilo. Rybářské čluny sbíraly plovoucí trosečníky, britské vojenské posádky prý čluny nespouštěly. Během dvou hodin ve vodě zemřelo 267 osob včetně žen a dětí, 172 bylo těžce zraněno.

Britská správa mezinárodní námořní právo dodržela: Pasažéry Patrie, nyní už trosečníky, nevyověděla. Umístila je do sběrného tábora Atlith. Později jim na zásah ministerského předsedy Winstona Churchila umožnila v Palestině zůstat. Ti, co byli převezeni na Mauritiis, tam museli být až do konce války.

Už na palubě Milose se mladí muži opouštějí Protektorát

dohodli, že vstoupí do československé jednotky britské armády, která v tu dobu jediná válčila s Německem. Z tábora Atlith pak do této jednotky opravdu odcházeli a pod velením podplukovníka, pozdějšího generála Klapálka bojovali u Tobruku a El Alameinu, někteří i v britském letectvu.

Haifa je dnes třetím největším městem státu Izrael a jeho největším přístavem,

České oběti katastrofy Patrie zde mají důstojné pomníky.

V pražských Holešovicích byla při osmdesátém výročí události vystavena čtrnáctimetrová socha Wooden Cloud od německého sochaře Martina Steinerta. Dílo se prý skládá z tolika trámců, kolik bylo obětí potopení Patrie.

VEZÍR

PŘÍŠTĚ: MOSTY

AKTUÁLNÍ TERMÍNKA

25.–27. 2. 2022	Kapka HKVS 1. víkend	Praha
8.–10. 4. 2022	Jarní sraz VS	Most
29. 4. – 2. 5. 2022	Skare	Velké Dářko
14. 5. 2022	O vorařskou houžev	Praha
14.–15. 5. 2022	Navalis	Praha
15. 5. 2022	Kotorský závod	Liberec
20.–22. 5. 2022	ČLK SEALs – úvodní víkend	Ploučnice
21. 5. 2022	Pístovická střela	Račice – Pístovice
27.–29. 5. 2022	Kapka HKVS 2. víkend	Třebíč
2.–5. 6. 2022	Navigamus	Most
10.–12. 6. 2022	KLŠVS – Zahajovací a plachetní víkend	Velké Dářko
16.–20. 6. 2022	Jachetní kurz	Kovářov
5.–14. 8. 2022	ČLK SEALs – letní běh	Hněvkovice (Zahájí)
12.–21. 8. 2022	ČLK VS Námořní akademie	Nové Mitrovce
12.–21. 8. 2022	KLŠVS – Táborová část	Horáždovice
25.–28. 8. 2022	Kapka HKVS 3. víkend	České Vrbné
26. 8. – 4. 9. 2022	Lodní tesař	Seč
17.–18. 9. 2022	VikingRace	Pastviny, Nekoř
28. 9. 2022	Napříč Prahou – přes tři jezy	Praha
30. 9. – 2. 10. 2022	ČLK VS Námořní akademie	Mimoň
30. 9. – 2. 10. 2022	KLŠVS – Víkend divoké vody	Roztoky u Křivoklátu
8. 10. 2022	Jablonecka regata	Jablonec nad Nisou
14.–16. 10. 2022	Kapka HKVS 4. víkend	Praha
15. 10. 2022	Orlický pětitraton	Hradec Králové
4.–6. 11. 2022	ČLK SEALs – Zkouškový víkend	Pardubice
9.–11. 11. 2022	Podzimní sraz VS	Plzeň
16.–20. 11. 2022	ČLK VS Námořní akademie	Nymburk
25.–27. 11. 2022	KLŠVS – Závěrečný víkend	

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS
ČÍSLO 721, ÚNOR 2022, ISSN 2695–1649

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel včetně verzí pro tisk je k dispozici na webu vodni.skauting.cz/kapitanska-posta. Kapitánskou poštu dostávají e-mailem ti, co se přihlásili k jejímu odběru vyplněním formuláře na webu. Pokud si přejete být zařazeni do databáze, vyplňte svůj e-mail v příslušném formuláři. Pokud si nadále nepřejete eKP na svůj e-mail dostávat, stačí napsat na: odber-kp-pdf+unsubscribe@hkvs.cz.

MOKRÉ A MODRÉ STRÁNKY

Jsou vodácké přílohy dětských skautských časopisů – Světýlko a Skaut. Přílohou je dostávají všichni dětské odběratelé těchto časopisů, registrovaní v jednotkách registrovaných s označením „vodní“. Informace najdete na webu vodni.skauting.cz/modkre-stranky, kde si je můžete i stáhnout.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Václav Bartuška, Vladimír Cvrček – Vezír, Matěj Fanta – Matlák, Jan Fischer – Hvězdář, Lenka Jedličková – Jahůdka, Jana Karaová – Kulda, Petr Náhlovský – Náhl, Olga Nožičková – UMa, Martin Pícek – Silva, David Svoboda – Cedník, Zuzana Škodová – Peggouš, HKVS, přístav Neratovice

Fotografie uvnitř čísla: Jana Karaová – Kulda, Lucie Fuka Kolářová – Lůča, CEJ 2022, archiv KLŠVS, archiv Lodního tesaře, přístav Neratovice

Foto na titulní straně: Filip Šrámek – Sid

Redakční rada: Jana Karaová – Kulda, Klára Klinderová – Škvrně, David Svoboda – Cedník, Miroslav Havlík – Mira

Korektury: David Svoboda – Cedník • **Sazba:** Klára Klinderová – Škvrně

Junák - český skaut, z. s.
Hlavní kapitanát vodních skautů

Vyhláška Hlavního kapitanátu vodních skautů 3/2022

O bezpečnosti při pořádání vodáckých akcí

1. Úvodní ustanovení

- (1) Vyhláška doplňuje pro oddíly vodních skautů Směrnici pro vodácké akce Výkonné rady Junáka, která v zájmu bezpečného průběhu vodáckých akcí stanovuje pravidla pro zajištění a vedení vodáckých akcí.
- (2) Vodáckou akcí se rozumí aktivita na vodě s neploletými účastníky s použitím malých plavidel ve smyslu Pravidel plavebního provozu (plavidla do délky 20 m, která nejsou určena pro více než 12 osob), pořádaná organizační jednotkou Junáka – českého skauta.
- (3) Pro účely této směrnice se používají vodácké stupně obtížnosti používané v ČR a okolí (seřazeny od nejjednodušší k nejnáročnější: ZW, WW I, WW II, WW III, WW IV, WW V, WW VI), viz příloha.
- (4) Související předpisy:
 - a) Zákon č. 254/2011 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - b) Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů,
 - c) Vyhláška Ministerstva dopravy č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu (pravidla plavebního provozu), ve znění pozdějších předpisů,
 - d) Vyhláška Ministerstva dopravy č. 334/2015 Sb., o vedení rejstříku malých plavidel a technické způsobilosti malých plavidel, převozních lodí a plovoucích zařízení k provozu na vodních cestách, ve znění pozdějších předpisů,
 - e) Řád pro vzdělávání činovnic a činovníků,
 - f) Směrnice pro vodácké akce Výkonné rady Junáka.
- (5) Hlavní kapitanát vodních skautů touto vyhláškou upravuje pokyny pro oddíly vodních skautů, u kterých se předpokládají vodácké aktivity jako součást jejich celoročního programu.

2. Organizace vodácké akce

- (6) Vodácká akce musí být pořadatelem předem schválena v souladu s vnitřními pravidly organizační jednotky (OJ) a vnitřními předpisy. Nestanoví-li tyto vyšší požadavek, o schválení rozhodne vedoucí OJ, u akce jednoho oddílu postačí rozhodnutí jeho vedoucího. Probíhá-li vodácká akce jako součást tábora, schvaluje ji vedoucí tábora.
- (7) Součástí schválení vodácké akce je jmenování jejího vedoucího, který musí být dostatečně kompetentní. Dostatečně kompetentní osobou se pro účely této vyhlášky rozumí osoba, u níž lze předpokládat, že vzhledem k její rozumové a mravní vyspělosti, stejně jako s ohledem na úroveň jejich zkušeností a znalostí, zajistí bezpečné a řádné vedení akce. Vedoucí akce odpovídá za její organizaci a průběh, účastníci akce jeho pokyny dodržují.
- (8) V souvislosti s pořádáním vodácké akce jsou dále zmiňovány následující kvalifikace:
 - a) vůdcovská zkouška,
 - b) zkouška vodáckého minima či některá z odpovídajících civilních kvalifikací: kurz vodní turistiky, instruktor vodní turistiky a raftingu, cvičitel či trenér odpovídajícího vodáckého sportu, záchranář VZS ČČK, záchranář na volné vodě apod.,

Junák - český skaut, z. s. **Hlavní kapitanát vodních skautů**

- c) kapitánská zkouška.
- (9) Pro vodácké akce na stojaté vodě a proudících vodách obtížnosti ZW ve vzdálenosti, do které je možné poskytnout záchranu ze břehu (do 25 metrů), není stanovena povinná kvalifikace.
- (10) Pro vodácké akce na stojaté vodě a proudících vodách obtížnosti ZW ve vzdálenosti větší, než ze které je možné poskytnout záchranu ze břehu, je povinnou kvalifikací vedoucího akce kterákoliv z uvedených v čl. (8).
- (11) Pokud vedoucí vodácké akce dle čl. (9) a (10) nemá vodáckou kvalifikaci, je nutné důsledně se vyhýbat potenciálně nebezpečným místům (např. nebezpečné jezy, úzké a silně meandrující toky, místa s koncentrovanou lodní dopravou apod.). Za vodáckou kvalifikaci se považuje některá z kvalifikací vyjmenovaných v čl. (8) písm. b) až c).
- (12) Pro vodácké akce na vodách obtížnosti WW je povinnou kvalifikací vedoucího akce vůdcovská zkouška dle čl. (8) písm. a) a některá z kvalifikací vyjmenovaných v čl. (8) písm. b) až c).
- (13) Pro vedení vodáckých putovních táborů je doporučena kapitánská zkouška dle čl. (8) písm. c).
- (14) Pro zajištění bezpečného průběhu vodácké akce se vedoucím bez odpovídající kvalifikace doporučuje přizvat osobu s některou z kvalifikací dle čl. 8 b) až c), která se stává jeho poradcem. V případě rozdílných stanovisek vedoucího a poradce se doporučuje dodržet konzervativnější stanovisko.
- (15) Vedoucí akce určí před zahájením akce, kdo bude zastávat funkci zdravotníka.
- (16) Na vodácké akci musí být s ohledem na náročnost úseku dostatek účastníků schopných zorganizovat záchranu a podat první pomoc. Na proudící vodě bývají tito účastníci zpravidla na prvním a posledním plavidle skupiny.
- (17) Každé potenciálně nebezpečné místo (jez, peřej) je vždy nutné předem prohlédnout a určit způsob jeho překonání. Při plavbě plavební komorou musí vedoucí akce domluvit proplavení s její obsluhou a řídit se pak jejími pokyny.

3. Bezpečnostní zásady a vybavení účastníků při vodáckých akcích

- (18) Vedoucí akce (popř. se svým poradcem) musí předem zvážit, zda jeho schopnosti i schopnosti účastníků odpovídají náročnosti terénu, aktuálnímu vodnímu stavu a povětrnostní situaci. Před zahájením akce prostuduje zvolenou trasu ve vodácké mapě (kilometráži) a zváží nejvhodnější způsob plavby a překonávání překážek.
- (19) Plavby na vodách obtížnosti WW se nesmějí účastnit neplavci.
- (20) Výcvik začátečníků se provádí na vodách obtížnosti ZW za příhodných povětrnostních podmínek.
- (21) Účastníci musejí mít vhodné boty do vody (jako ochranu proti smyku a zejména proti poranění nohou).
- (22) Všichni účastníci musejí být povinně vybaveni plovacími nebo záchrannými vestami:
a) účastníci do 18 let a dospělí neplavci (z důvodu vlastní bezpečnosti),
b) dospělí plavci (aby mohli v případě problému poskytnout pomoc ostatním účastníkům).
- (23) Užívané vesty musejí být certifikované s potvrzením o shodě pro použití pro vodácký sport (označené značkou CE). Doporučená je vztlková síla odpovídající 10 % hmotnosti uživatele, minimální požadovaná je 5 %. Zakázané jsou necertifikované vesty nafukovací (vzhledem k možnosti jejich poškození či vypuštění) a vesty plněné pěnovým polystyrenem (vzhledem

Junák - český skaut, z. s.
Hlavní kapitanát vodních skautů

k rychlé ztrátě jejich funkčnosti).

- (24) Neplavci musejí používat vesty typově označené pro neplavce.
- (25) Z použití plovacích vest a obuvi lze slevit na osobní zodpovědnost vedoucího akce při plavbě spojené s koupáním nebo jednoduchou činností na klidné a mělké vodě, popř. při plavbě na specifických plavidlech (rychlostní lodě aj.), popř. při plavbě na specifických plavidlech (rychlostní lodě aj.).
- (26) Použití plovacích vest je vždy povinné při plavbě v plavební dráze s koncentrovanou lodní dopravou, na rozlehlých vodních plochách, v peřejích obtížnosti vyšší než WW I a při sjíždění propustí.
- (27) Přilby je doporučeno používat na každé proudící vodě (včetně jezů). Povinné jsou vždy při plavbě na uzavřených plavidlech a od obtížnosti WW II pro všechny účastníky vodácké akce.
- (28) Při akcích na vodách obtížnosti WW musí být skupina vybavena lékárníčkou a záchrannými pomůckami dle charakteru a obtížnosti toku.
- (29) Při plavbě musejí účastníci vodácké akce dodržovat ustanovení Pravidel plavebního provozu, zejména pak:
 - a) zákaz plutí ve vyhrazených uzavřených vodních plochách,
 - b) zákaz křížení směru plavby plavidla, které není malé, ve vzdálenosti menší než dvojnásobek jeho délky, a zachování bezpečné boční vzdálenosti, aby nedošlo k ohrožení jejich vlnobitím a sáním,
 - c) zákaz obeplout koupajícího ve vzdálenosti menší než 3 m,
 - d) zákaz plout mezi plavcem a bližším břehem.

4. Vybavení plavidel použitých na vodácké akci

- (30) Užívaná plavidla musejí být v dobrém stavu a zajištěna proti potopení (při potopení se musejí vznášet oběma konci na hladině po neomezenou dobu). Vybavení a náklad plavidla musejí být zajištěny tak, aby při převržení nemohly ohrozit plavce (volná lana, nebezpečně upoutaná bagáž apod.).
- (31) Na vodních cestách musejí být plavidla dále povinně vybavena:
 - a) nádobkou pro vylévání vody nebo ruční pumpou,
 - b) vyvazovacím lankem nebo řetízkem delším 5 m,
 - c) alespoň jedním pádlem s výjimkou plavidla vybaveného vesly,
 - d) záchrannými nebo plovacími vestami v počtu podle aktuálního počtu osob na plavidle.
- (32) Plavidla ve vlastnictví Junáka – českého skauta či jeho organizačních jednotek musejí být na vnější nebo vnitřní straně označena názvem vlastníka.

5. Závěrečná ustanovení

- (33) Touto vyhláškou je novelizována vyhláška HKVS č. 3/2016. Její platnost je ukončena nabytím platnosti této vyhlášky.
- (34) Vyhláška byla schválena Hlavním kapitanátem vodních skautů dne **2. 2. 2022** a nabývá účinnosti dnem **1. 3. 2022**.

Hlavní kapitán VS:

RNDr. David Svoboda, Ph.D.

Junák - český skaut, z. s.
Hlavní kapitanát vodních skautů

Příloha – Tabulka vodácké obtížnosti

Poznámka: znaménko + v posledním sloupci znamená vybavení z předchozích stupňů a navíc vyjmenované.

označení	charakteristika	vhodné pro (další znalosti)	vhodná plavidla	doporučené minimální vybavení
ZW	stojatá nebo slabě proudící voda, netvoří vlny, za překážkami se mohou tvořit zpětné proudy	začátečníky (základní záběry, plavání)	plachetnice, veslice, otevřená kánoe, sportovní pramice	plovací vesta, na jezy helma
WW I	pravidelná proudnice a vlny, lehké přeje nebo meandry	mírně pokročilé (řízení lodi, čtení vody)	otevřená kánoe, sportovní pramice	plovací vesta, na jezy helma
WW II	nepřehledné vlny a proudnice, přehledné přeje, nízké stupně, meandrující tok s rychlým proudem	pokročilé (ovládání lodi, plavání v proudu, sebezáchrana)	kajak, (polo)uzavřená kánoe (praktická hranice sjízdnosti pro otevřenou loď), nafukovací kánoe a kajaky	+ helma, házečí pytlík, píšťalka, nůž, zdravotnické vybavení a kajaky
WW III	těžké přeje s vysokými nepravidelnými vlnami, obtížná rozhraní, malé válce, nelze vždy snadno určit optimální trasu	zkušené sebrané posádky (spolehlivé ovládání lodi, plavání a čtení vody, záchrana)	zavřené lodě, samovylévací nafukovací kajaky nebo kánoe, malé rafty	+ karabina, lano, smyčky
WW IV	velmi těžké dlouhé přeje, vlny s hřebeny (zabaláky), válce, víry a velké karfioly, silně zablokované, obtížná sebezáchrana, nepřehledný průjezd, nutná prohlídka průjezdu tratí	fyzicky zdatné zkušené posádky v navzájem se jistící skupině (spolehlivé zvládnutí eskymáckého obratu)	zavřené lodě, nafukovací kánoe pro těžký terén (hranice sjízdnosti), rafty	+ plovací vesta s bezpečnostním popruhem, neopren, zdravotnické vybavení
WW V	extrémně těžké přeje, zabaláky, těžké válce, spodní proudy, skoky, omezené možnosti sebezáchrany, nutná prohlídka a detailní znalost průjezdu tratí	výjimečně zdatné a sebrané skupiny, jistění ze břehu	zavřené lodě, velké rafty	výše uvedené vybavení v kvalitě pro extrémně těžkou vodu
WW VI	hranice sjízdnosti, nejtěžší podoba všech možných překážek, nutný optimální stav vody, životu nebezpečné	týmy speciálně sestavené a trénující za účelem splutí daného úseku	lodě speciálních konstrukcí dle podmínek daného úseku	nejlepší dostupné vybavení dle podmínek daného úseku

PROPOZICE ZÁVODŮ O POHÁR PŘÍSTAVŮ 2022

Skautské regaty SKARE – plachetní regaty

1. Skare – MRVS (bez MS) Velké Dářko, 29. 4. – 2. 5. 2022
2. Vorašská houžev (ČYK) Praha 14. 5. 2022
3. Navigamus – regata při inspiro, 4. 6. 2022
4. VikingRace – přehrada Pastviny, Nekoř 17.–18. 9. 2022
5. Jablonecká Regata – Jablonec nad Nisou 8. 10. 2022

Skautské pádla SKAPA – pádlovací závody

1. Kotorský závod – Liberec 15. 5. 2022
2. Pístovická střela, Račice – Pístovice, 21. 5. 2022
3. VikingRace – přehrada Pastviny – Nekoř, 17.–18. 9. 2022
4. Přes tři jezy – MRVS Vltava – Praha, 28. 9. 2022
5. Orlický Pětitratlon, Hradec Králové, 15. 10. 2022

Propozice seriálu závodů o Pohár přístavů:

1. Každé z regat a závodu o Pohár přístavů se může účastnit samostatně přístav/středisko nebo oddíl. Hodnotí se soutěžící na skautském plavidle v kategoriích vlčat nebo žabiček, skautů nebo skautek a roverů nebo rangers do 18 let.

2. Hodnotí se výsledky 3 regat a 3 závodů, další regata/y nebo závod/y se ty s nejhorsím umístěním škrtačí. Příklad – pokud bude v seriálu 5 závodů v pádlování, 2 nejhorsí (nebo neúčast) se škrtačí. Pokud bude výsledný součet bodů stejný, započítává se čtvrtá, případně pátá regata a závod.

3. V jednotlivých závodech nebo regatách se hodnotí pouze nejlepší umístění přístavu v každé z kategorií.

4. V jednotlivých závodech nebo regatách se hodnotí vždy prvních 12 umístění (12-1 bod) v každé z kategorií. Pokud pojede méně posádek v kategorii nebo závodu, počítají se body od nejhorsí – 1 bod.

5. Pro Pohár přístavů se sečtou 3 nejlepší výsledky v jednotlivých kategoriích regaty nebo závodu a škrta se 1 nejhorsí výsledek (nebo neobsazená kategorie) z vypsáních plachetních regat a závodů v pádlování. Příklad – budou vypsány 3 kategorie – vlčat nebo žabiček, skautů nebo skautek a roverů nebo rangers do 18 let, tak se 1 nejhorsí výsledek (nebo neobsazená kategorie) přístavu škrta. V PŘÍPADĚ ROVNOSTI BODŮ SE ZAPOČÍTÁVÁ, rozhoduje, VÝSLEDEK Z TŘETÍ KATEGORIE.

6. V závodech, např. Přes tři jezy, se hodnotí dívčí posádky, pokud jsou v závodě vypsány, samostatně. Pokud jedou v závodě chlapecké i dívčí kategorie samostatně (například Přes tři jezy), počítá se přístavu ta posádka s lepším umístěním v dané kategorii (buďto dívčí nebo chlapecká).

Ceny a odměny

1. Pohár přístavů – získává ten přístav/středisko, které získá v součtu 3 nejlepších hodnocení z plachetních regat a 3 nejlepších hodnocení z pádlovacích závodů ve všech kategoriích (vlčata/žabičky, skautky/skauti nebo, rangers/roverři). Hlavní cenou je putovní pohár přístavů a vlajka poháru přístavů (ta zůstává vítěznému přístavu/středisku).

2. Stuhu HKVS – získává ten přístav/středisko, které v některé z kategorií (vlčata/žabičky, skautky/skauti nebo, rangers/roverři) v součtu 3 nejlepších hodnocení z plachetních a 3 nejlepších hodnocení z pádlovacích závodů. Hlavní cenou je stuha pro vítěznou posádku v každé kategorii závodů v poháru přístavů.

3. Vlajku plachetních regat SKARE – získá nejúspěšnější přístav/středisko v jachetních závodech. Hlavní cenou bude vlajka pro nejlepší přístav/středisko v plachetních závodech.

4. Vlajku pádlovacích závodů SKAPA – získá nejúspěšnější přístav/středisko v závodech v pádlování. Hlavní cenou je vlajka pro nejlepší přístav/středisko v pádlovacích závodech.

Účast v seriálu o Pohár přístavů – do poháru se nemusíte hlásit. Do hodnocení budete zařazeni po přihlášení a absolvování některé z plachetních regat nebo pádlovacích závodů v příslušném roce.

Zařazení závodu do seriálu o Pohár přístavů – pokud byste měli zájem nahlásit váš závod nebo regatu do seriálu závodů 2023, neváhejte napsat do konce roku 2022 a váš závod může být také zařazen.

Kontakt na pořadatele: Olda – Oldřich Pešina, tel. 721 585 783, e-mail. olda.p@centrum.cz